ΕΤΟΣ Ζ'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΑΘΗΝΗΣΙ ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣΙΟΙ

ΤΕΥΧΟΣ 15 *Διευθυντὴς καὶ Ἐκδότης* 1 Δεκεμβρίου

Συνδρομὴ Ἐσωτερικοῦ Δρ. 16. ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ *Συνδρομὴ Ἐξωτερικοῦ φρ. 20.*

ΙΟ ΑΛΛΟΙ ΚΟΣΜΟΙ

Η ΖΩΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΣΤΕΡΑΣ

Ἀλλὰ τὸ ἀρνητικὸν τοῦτο συμπέρασμα ἐνισχύθη ἀκόμη καὶ δι' ἄλλων κρισίμων ἀποτελεσμάτων. Ὄντως ἐγνώσθη ὅτι ἡ Σελήνη δὲν ἔχει ἀτμόσφαιραν· ἂν δ' ἔχῃ τοιαύτην θὰ εἶνε τόσον ὀλίγον πυκνή, ὥστε ἡ ἀραιότης αὐτῆς δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ ἢ μὲ τὴν ὑπολειπομένην ὑπὸ τὸν κώδωνα τῶν καλλιτέρων πνευματικῶν ἀντλιῶν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου σχηματίζομεν κενόν. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ φαντασθῶμεν ὀργανισμοὺς καταλλήλους ἵνα διατηρηθῶσιν ἐν ζωῇ ἐντὸς τόσον ἀραιοῦ περιβάλλοντος; Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει θὰ ἦτο δυνατὸν ἀκόμη νὰ διαπερασθῶσι δι' ὕδατος ἢ ἄλλου παρομοίου ρευστοῦ;

Διότι τὸ ὕδωρ ἐλλείπει ἐπίσης ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς Σελήνης. Καί, ναὶ μέν, ἔδωσαν τὸ ὄνομα τῶν θαλασσῶν εἰς μεγάλα τινὰ διαστήματα, ὑποφαίου ἀποχρώσεως, καλύπτοντα σημαντικὸν μέρος τοῦ δίσκου της, ἀλλὰ καλῶς γινώσκομεν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη, ὅτι αἱ κηλῖδες αὗται σχηματίζονται ὑπὸ πεδιάδων ἀπεράντων πτωχῶν εἰς ἡφαιστειογενεῖς ἀνωμαλίας ὠφειλομένας ἀναμφιβόλλως εἰς παλαιοβορβορώδεις ἐκχύσεις.

Ἂν δ' ἐκαλύπτοντο ὑπὸ οἱουδήποτε ὑγροῦ, ἡ θερμότης τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας, ἥτις εἰς ἑκάστην σεληνιακὴν περίοδον προσβάλλει ἀκαταπαύστως τὸ σεληνιακὸν ἔδαφος ἐπὶ ἑκατὸν πεντήκοντα ὥρας, συνημμένη μετ' ἀναπαισθήτου ἢ σχεδὸν ἀνεπαισθήτου πιέσεως, θὰ μετέτρεπε τὸ ὑγρὸν τοῦτο εἰς ἀτμούς, εἰς νέφη, ἅτινα ἤθελον ἀποκρύπτει ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους. Ὅθεν ἡ ἐπιφάνεια τῆς Σελήνης εἶνε ἀξιοσημείωτος διὰ τὴν ἀπόλυτον καθαρότητα, ἐξ οὗ τὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν ὑπάρχει ὕδωρ ἐν τῇ Σελήνῃ.

Ὥστε ἵνα ὑπάρχωσιν ἐν τῇ Σελήνῃ κάτοικοι πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ γεννηθῶσι, ζήσωσι καὶ ἀναπτυχθῶσιν ὀργανικὰ ὄντα ἄνευ ἀερώδους περιβάλλοντος καὶ ὑγρῶν. Ἀλλ' οὐδεμία ἀπόδειξις μᾶς πείθει ἵν' ἀποβλέψωμεν εἰς τοιαύτην τινὰ ὑπόθεσιν, ἔστω καὶ μὲ τὸν ἐλάχιστον βαθμὸν πιθανότητος. Ἀπ' ἐναντίας δέ, πᾶν, ὅ,τι γνωρίζομεν περὶ τῆς ζωῆς δικαιολογεῖ πληρέστατα ὅλως τ' ἀντίθετον συμπέρασμα. Δυνάμεθα ὅθεν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει τῶν πραγμάτων, ζωὴ δὲν ὑφίσταται ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς Σελήνης.

Ἐν τούτοις μήπως ὁ δορυφόρος ἡμῶν εἶχεν ἄλλοτέ ποτε ἀτμόσφαιραν καὶ ὕδατα. Ὧν σήμερον στερεῖται; Τοῦτο δὲν εἶνε ἀπίθανον. Ὅταν ἡ Σελήνη ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς φωτονεφέλης ἧς ἡ συμπύκνωσις ἐπέφερε τὴν γένεσιν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὤφειλε νὰ διέλθῃ δι' ἀναλόγων φάσεων πρὸς ἐκείνας αἵτινες συνυπῆρξαν ἐν τῷ σχηματισμῷ τῶν πλανητῶν ὡς καὶ τῶν δορυφόρων των καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ χαρακτηρισθῇ εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν τῶν φάσεων, διά τινος πυρῆνος περιβεβλημένου ὑπὸ ἀτμῶν. Οἱ ἀτμοὶ δὲ οὗτοι θ' ἀπετέλουν τότε τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς Σελήνης. Ἀλλὰ διατὶ οὗτοι βραδύτερον διελύθησαν ἐντελῶς; Κατεκάθησαν τελείως καὶ εἶτα συνηνώθησαν μετὰ τῶν ἐν τήξει

οὐσιῶν τοῦ πυρῆνος ; Μήπως ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἰσχυρωτέραν ἑλκτικὴν δύναμιν τῆς μάζης τῆς Γῆς, ἥτις οὕτω ἀναιδῶς ἀπεψίλωσε τὸν ἴδιον αὐτῆς δορυφόρον ; Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀκριβῶς τοῦθ' ὅπερ ἀγνοοῦμεν. Πολὺ λογικὸν ὅμως εἶνε ὅτι ἂν ἡ Σελήνη, ἐν προηγουμένῃ τινὶ περιόδῳ τῆς ὑπάρξεώς της, ἦτο ἐφοδιασμένη δι' ἀτμοσφαίρας, ἐπιτρέπεται νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι κατῳκεῖτο τότε ὑπὸ ὀργανικῶν ὄντων, ἀναλόγων πρὸς τὴν φυσικοχημικὴν ταύτης κατάστασιν.

Ὑπέθεσαν δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι οἱ ὑποτιθέμενοι τῆς Σελήνης κάτοικοι, οἱ Σεληνῖται ἢ Σεληναῖοι, ὅπως τοὺς ἐκάλεσαν, ἂν δὲν ὑπῆρχον ποσῶς ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς Γῆς ὁρατοῦ ἡμισφαιρίου, θὰ κατεῖχον ὅμως ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον ἡμισφαίριον. Νομίζομεν ὅμως ὅτι εἶνε ἀνωφελὲς νὰ ἐνδιατρίψωμεν ἐπὶ τοιαύτης ὑποθέσεως, μηδεμίαν πιθανότητα ἐχούσης.

*
* *

Μετὰ τὴν Σελήνην τὸ καταλληλότερον θέσιν κατέχον δι' ἀμέσους παρατηρήσεις οὐράνιον σῶμα, εἶνε ὁ πλανήτης Ἄρης. Ἡ ἐξερεύνησις καὶ μελέτη τοῦ δίσκου τοῦ ἀστέρος τούτου ἀληθῶς εἶνε δύσκολος, ἀλλ' εὐτυχῶς ἀποβαίνει καρποφόρος οὐ μόνον ἕνεκα τῆς μικρᾶς σχετικῶς ἀποστάσεώς του, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἀπὸ τῆς Γῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀντιθέσεών του ἀλλὰ καὶ διότι τότε παρουσιάζει τοῖς παρατηρηταῖς αὐτοῦ τὸν δίσκον του, φωτιζόμενον ὑπὸ τὰς εὐνοϊκοτέρας δυνατὰς περιστάσεις καὶ ἐπ' ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα.

Ἀλλὰ μὴ νομίσωμεν ὅτι θὰ διακρίνωμεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Ἄρεως τὰς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους ὡς καὶ ἐν τῇ Σελήνῃ. Ἡ τελευταία αὕτη εὑρίσκεται ἀφ' ἡμῶν ἐν ἀποστάσει μὴ ὑπερβαινούσει τὰς 30 γηΐνους διαμέτρους (μεταξὺ τῆς 28 καὶ 32 περίπου) οὕτως ὥστε δὲν εὑρίσκεται ποτὲ μακρὰν ἡμῶν πέραν τῶν 100,000 λευγῶν. Οὕτω μεγένθυνσις κατὰ 1,200 φορὰς τὴν φέρει περίπου εἰς ἀπόστασιν μόλις 80 λευγῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ ἐπιφάνειά της εἶνε πάντοτε καθαρά, ὅταν ὁ ἀὴρ εἶνε αὐτὸς οὗτος καθαρός. Ἀπεναντίας δὲ ὁ Ἄρης καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἔτι τῶν εὐνοϊκοτέρων αὐτοῦ ἀντιθέσεων ἀπέχει τῆς Γῆς κατὰ 55 ἑκατομμύρια χιλιομέτρων, ἤτοι περὶ τὰς 14 χιλιάδας λευγῶν. Δηλαδὴ ἡ ἀπόστασις αὕτη εἶνε τεσσαρακοντάκις μεγαλειτέρα τῆς Σεληνιακῆς ἀποστάσεως. Καὶ ἐπειδὴ αἱ παρατηρήσεις ἀπέδειξαν ὅτι ὁ δίσκος τοῦ πλανήτου εἶνε συχνάκις κεκαλυμμένος, τοὐλάχιστον ἐν μέρει ἐξ ἀτμωδῶν κηλίδων, εὐλόγως δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θέλει ποτὲ μᾶς παρουσιάσει λεπτομερείας τινὰς τῆς συστάσεώς του ἐναμίλλους πρὸς τὰς ἐν τῇ Σελήνῃ φαινομένας. Οὕτω ἡ ἄμεσος ἐξερεύνησις δύναται νὰ λογισθῇ ὡς ἀνίκανος πρὸς παροχὴν ἀποδείξεων ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως κατοίκων ἐν τῷ Ἄρει.

Ὑπολείπονται ὅμως τὰ συμπεράσματα, ἅτινα δυνάμεθα νὰ ἀντλήσωμεν ἐκ τῶν δεδομένων, τὰ ὁποῖα ἡ ἀστρονομία ἔχει συλλέξει ἐπὶ τῆς φυσικῆς συστάσεως τοῦ Ἄρεως. Πράγματι δὲ ἐκ τούτων, ἀπεναντίας, τὸ πᾶν φαίνεται εὔνουν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ὁ πλανήτης οὗτος πιθανῶς κατοικεῖται, ὡς ὁ πλανήτης ἐφ' οὗ κατοικοῦμεν, ὑπὸ ζώντων ὄντων.

Αἱ διαρκεῖς σκοτειναὶ κηλῖδες αἵτινες φαίνονται ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ δίσκου του εἶνε θάλασσαι· τὰ πάντα μᾶς πείθουσι περὶ τούτου. Οἱ πόλοι τοῦ Ἄρεως, ὡς γνωστόν, εἰσὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ λευκῶν κηλίδων, στιλπνῶν, αἵτινες ποικίλουσι κατὰ τὸ μέγεθος ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν, ἐπιδεικνύοντες τὸ μεγαλείτερον αὐτῶν μέγεθος ἀκριβῶς καθ' ἣν ἐποχὴν εὑρίσκονται ἐν μέσῳ χειμῶνι, ἐξ οὗ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Ἄρης ἔχει χιόνας καὶ πάγους καθὼς ἡ Γῆ. Ἐπίσης κινηταὶ κηλῖδες δεικνύουσι λίαν πιθανῶς τὴν παρουσίαν νεφῶν, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς φασματοσκοπικῆς ἀναλύσεως δεικνύουσι, τέλος, ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ Ἄρεως εἶνε πλουσία εἰς ὑδρατμούς.

Ἰδοὺ σημαντικαὶ ἀναλογίαι μεταξὺ Ἄρεως καὶ Γῆς Δυνάμεθα ὅθεν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν περατοῦνται ἕως τὸ σημεῖον τοῦτο, ἀλλ' ὅτι ἐπίσης εὑρίσκεται ἐν τῷ πλανήτῃ τούτῳ ἡ ζωὴ ὑπὸ τὰς δύο κυριωτέρας αὐτῆς μορφάς, τὴν τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῴων.

Νόες δὲ, τολμηρότεροί πως, προσθέτουσι, καὶ δὲν βλέπομεν ποσῶς διατὶ δὲν ὀρθοφρονοῦσιν, ὅτι ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἢ τοὐλάχιστον ζῶα πεπροικισμένα ὑπὸ διανοίας ὁμοίας ἢ μᾶλλον ἀνωτέρας τῆς ἡμετέρας ἀνθρωπίνης φυλῆς. Εἰς τὰ συμπεράσματα ταῦτα ἤχθησαν δι' ὑποθέσεων καὶ θεωριῶν. Ἀλλὰ πρόσφατοι παρατηρήσεις, γενόμεναι ὑπὸ εὐνοϊκοτάτας περιστάσεις δι' ὀργάνων ἐξαιρέτων καὶ ὑπὸ οὐρανὸν

Ἐν τῇ ἐξοχῇ. (Μουσεῖον Λουξεμβούργου)

LEROLLE.

αἰθριώτατον, ἐπέτρεψαν νὰ διακρίνωσιν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Ἄρεως σημεῖα, ἅτινα μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης εἶχον διαφύγει παντὸς βλέμματος.

Ὁ ἐξοχος διευθυντὴς τοῦ ἀστεροσκοπείου τῆς Βρέρας, παρὰ τὸ Μιλᾶνον, εἶδε καὶ διευκρίνησε τὰς καλουμένας διώρυγας τοῦ Ἄρεως λεπτὰς λωρίδας ὕδατος συνδεούσας θαλάσσας καὶ διαχωριζούσας ἠπείρους. Ἐκτὸς τούτου καὶ ὁ ἐκ Νικαίας σοφὸς Γαλάτης κ. Περρωτὲν παρετήρησε τὰς διώρυγας ταύτας. Πρᾶγμα δὲ παράδοξον, παρετηρήθη ὅτι αἱ διώρυγες αὗται εἰς ὡρισμένας τινὰς ἐποχὰς ἐφάνησαν διπλαῖ. Ὅθεν ἐκ τοῦ εὐθυγράμμου σχήματος τῶν μοναδικῶν τούτων ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους, συνεπέρανον τινὲς ὅτι ἴσως ταῦτα ἦσαν ἔργα κατοίκων. Πολὺ ἀρχαιότεροι ἡμῶν, καθότι ὁ Ἄρης προηγήθη τῆς Γῆς κατὰ τὴν γένεσιν τῶν πλανητῶν, προφανῶς δὲ καὶ πολὺ πλέον προκεχωρημένοι ἡμῶν πρὸς τὸν πολιτισμὸν, τὴν πρόοδον καὶ ὑπέρτεροι ὡς πρὸς τὰ βιομηχανικὰ μέσα, οἱ Ἄρειοι ὤρυξαν ἐπὶ τοῦ πλανήτου αὐτῶν δίκτυον θαλασσίων συγκοινωνιῶν, ὑπὸ μορφὴν διωρύγων, συνδέσαντες οὕτω τὰς θαλάσσας ὅλας.

Ἂν ἐξετάσῃ τις τοὺς χάρτας τῆς ἐπιφανείας τοῦ Ἄρεως τοὺς, ἐκπονηθέντας καὶ ἐκδοθέντας ὑπὸ τοῦ Σχιαπαρέλλη, εὔκολον εἶνε νὰ λάβῃ ἀκριβῆ ἰδέαν τῶν ἀποστάσεων τῶν προαναφερθεισῶν διωρύγων. Αἱ πλεῖσται τούτων ἐκτείνονται ὡς πρὸς τὸ μῆκος κατὰ πολλὰς μοίρας. Οὕτω τινὲς ὑπερβαίοουσι καὶ τὰς 40 μοίρας. Ὡς πρὸς τὸ πλάτος αἱ πλεῖσται εἶνε λίαν πλατεῖαι (10—12 μοιρῶν) ὀλίγαι δὲ εἶνε στενώτεραι. Ἀλλὰ δέον νὰ ἐξηγήσωμεν τοὺς ἀρείους τούτους γρίφους διὰ γηΐνων ἀριθμῶν. Ἐπὶ τοῦ πλανήτου Ἄρεως ἡ μοῖρα τοῦ μεσημβρινοῦ ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἑξήκοντα περίπου χιλιόμετρα.

Διώρυξ λοιπὸν 40 μοιρῶν μήκους, σημαίνει ὅτι ἡ ἔκτασις ταύτης εἶνε 2,400 χιλιομέτρων, τὸ δὲ πλάτος της 240 χιλ. δεδομένου τούτου 3 μοιρῶν. Αἱ δὲ πλατύτεραι φθάνουσι τὰ 600—700 χιλιόμετρα. Ἂν ταῦτα τὰ ἔργα εἶνε ἀνθρώπινα εἶνε φανερὸν πόσον ἀσήμαντον πρέπει νὰ θεωρῶμεν τὴν ἐργασίαν τῶν διωρύγων τοῦ Σουὲζ καὶ τοῦ Παναμᾶ!

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ Ἀμεδὲ Γυιλεμίν)

ΑΝ—ΠΡΙΝ

(Ἐπεται συνέχεια)

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ

ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ;

Εἶναι παραδεδεγμένον ὅτι ἡ παιδαγωγία συγκαταλέγεται ὡς μία τῶν νεωτέρων ἐπιστημῶν, ἐν τούτοις κατέχει θέσιν ὄντως τιμητικὴν καὶ ἐξέχουσαν μεταξὺ αὐτῶν. Ἀπὸ μερικῶν ἤδη ἐτῶν προὐξένησε πάταγον καὶ πολὺς περὶ αὐτῆς λόγος ἐγένετο. Μὴ εὐχαριστημένη ἐκ τῆς ἀδιαφιλονεικήτου κυριαρχίας ἣν ἐξασκεῖ ἐν τοῖς σχολείοις, θέλει νὰ ἐπεκτείνῃ ὁσημέραι τὰς κτήσεις της. ἀναμιγνυομένη εἰς ὅλα τὰ καθήκοντα τῆς πολιτικῆς καὶ σοσιαλιστικῆς ζωῆς, διαθέτει πολυπληθῆ ὄργανα καὶ δίδει ὕπαρξιν ἕκαστον ἔτος εἰς πλῆθος νέων ἔργων. Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν ἀρχῶν της θὰ ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν σὺν τῷ χρόνῳ νὰ προαχθῇ εἰς ἓν πρόσωπον τῶν σπουδαιοτέρων καὶ τῶν τὴν καλλιτέραν θέσιν κατεχόντων ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐξ ἄλλου εἶνε προφανὲς ὅτι οὐδεὶς ἐπινοεῖ νὰ διαμφισβητήσῃ αὐτῇ τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν τείνει νὰ ἀνυψωθῇ μερικοὶ ἴσως τὴν ἐκτιμῶσιν ὀλίγον καὶ τὴν ἀγαπῶσιν ἀκόμη ὀλιγώτερον κρίνοντες αὐτὴν ὡς πρόσωπον ταραχοποιὸν καὶ ἐπικίνδυνον, εἰς ἑκάστην τῶν προόδων αὐτῆς αἰσθανόμενοι μίαν ἀπειλὴν βαθείας ἐπαναστάσεως εἰς τὰς ἰδέας καὶ τὰ ἤθη, διότι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶνε ὀλίγον σεβαστὴ ἐκ παραδόσεως ἐχθρὰ τῶν προλήψεων καὶ τῶν αἰωνίων ἕξεων, ἐνίοτε δὲ ριψοκινδυνεύουσι νὰ μειδιάσωσι εὐλαβῶς εἰς ὄαρος τοῦ ὀνόματός της, ὀλίγον τι σχολαστικοῦ τοῦ τόνου της τοῦ πολιτικοῦ καὶ τῶν πανηγυρικῶν σχημάτων, διὰ τῶν ὁποίων αὕτη ἀρέσκεται νὰ περικαλύπτῃ τὰ μαθήματά της. Τέλος κατὰ βάθος οἱ πάντες συμφωνοῦσι νὰ τὴν σέβωνται ἔχοντες συνείδησιν τῶν σπουδαίων συμφερόντων τὰ ὁποῖα κρατεῖ εἰς χεῖρας, καὶ τοῦ ρόλου τὸν ὁποῖον εἶνε προωρισμένη νὰ παίξῃ εἰς τὸ πεπρωμένον τῆς ἀνθρωπίνης γενεᾶς. Λοιπὸν ἡ παιδαγωγία ἀπέκτησε τελείως τὴν θέσιν της μεταξὺ τῶν ἐπιστημῶν, ἐν τούτοις ἐπιτρέπεται νὰ ἐρωτήσωμεν ἐὰν δὲν εἶνε ἐδῶ μία θέσις ἀρπαγεῖσα, ἐὰν ὑπάρχῃ καλῶς εἰς τὴν κυριολεκτικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, μία ἐπιστήμη τῆς παιδεύσεως. Εἰς τοῦτο τὸ ἄθροισμα τὸ περίπλοκον ἐνίοτε ἴσως ὀλίγον ἀσυνάρτητον θεωριῶν τύπων καὶ κανόνων, ὅπερ συγκρατεῖ τὴν ὕλην τῆς διδασκαλίας του πρέπει νὰ βλέπωμεν μόνον ἁπλοῦν ἐνθύμημα προωρισμένον νὰ ὠφελῇ τοὺς νέους διδασκάλους ἐκ τῆς πείρας τῶν ἀρχαιοτέρων. εἴδος τι εὑρετηρίου συνταγῶν καὶ μεθόδων τῶν ὁποίων ἡ ὠφέλεια δὲν ἀμφιβάλλεται, ἀλλὰ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστημονικὴ ἀξία διαφεύγει εἰς ἑκάστην ἐπαληθεύσιν λεπτομερῆ. Ἐπίσης ὀφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἐὰν θέσωμεν κατὰ μέρος, καθὼς ἁρμόζει, τὰ ἀξιώματα τῆς ἁπλῆς εὐθυκρισίας καὶ τοὺς κανόνας τοὺς ὁλοτελῶς γενικοὺς, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ διδάσκαλοι δὲν συνεννοοῦνται πάντοτε εἰς τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἐξευμενηθέντων μεθόδων. Συμφωνοῦμεν ἐπίσης εὐκολώτατα κατὰ τὰς λέξεις καὶ τοὺς τύπους, ἀλλὰ ἀμφιρέπομεν, διστάζομεν, χωριζόμεθα εὐθὺς ὡς ἐξετάσωμεν τὰ πράγματα καὶ τὰς ἐφαρμογάς. Ἀκούσατε δύο παιδαγωγοὺς πραγματευομένους δι' ἓν ζήτημα, προκειμένου περὶ διδασκαλίας καὶ ἀγωγῆς, ἀναγνώσατε μερικὰ ἄρθρα ὅπου διαπραγματεύονται τόσας ἰδέας διαφόρους. Αὗται αἱ διαφοραὶ δὲν εἶνε, τὸ γνωρίζω, τὸ προνόμιον τὸ ἀποκλειστικὸν τῆς παιδαγωγίας, ἡ πολιτικὴ παρέχει ἀναμφιβόλως τὰ κυριότερα παραδείγματα, ἀλλὰ πολιτικὴν ἐννοῶ τὴν τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν πολιτικῶν, ἥτις μέχρι νῦν δὲν θεωρεῖται ἐπιστήμη. Ἐντεῦθεν εὑρίσκεται ἡ συγγνώμη ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲν παραδέχονται καὶ σκώπτουσιν ἀπέναντι τῶν ἀξιώσεων τῆς ἐπισήμου παιδαγωγίας· ἐκ τούτου τοῦ σφάλματος τῆς ἐνότητος καὶ τῶν γενικῶν ἰδεῶν, ἐκ τούτων τῶν ἀσυμφωνιῶν καὶ τῶν ἀντιλέξεων δὲν δικαιούμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ παιδαγωγία δὲν εἶνε ἀλήθως μία ἐπιστήμη; Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἐπιστήμης δὲν εἶνε βεβαίως γνῶσις παντός· οὔτε ἐξήγησις δὲν δικαιοῦται νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις εἰς τὸ παγκόσμιον καὶ εἰς τὸ ἄπταιστον, ἀλλ' ἔχει τοὐλάχιστον τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ γνωρίζῃ καλῶς τὸ μέρος τὸ γνωστὸν καὶ ἄγνωστον. Μόλις βλέπει ἓν μέρος ἡ θέαμα πραγμάτων, ἀλλ' ὅ,τι βλέπει δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὴν (τὴν ἐπιστήμην) νὰ ἀντιφάσκῃ καθ' ἑαυτήν, τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν δύο ἄτομα διδάσκουσι μετὰ τῆς αὐτῆς βεβαιότητος δύο ἀρχάς, δύο θεωρίας προδήλως ἀσυμβιβάστους, τὴν ἡμέραν ὅπου τὸ λογικὸν ἀναγνωρίζεται ἀνίκανον νὰ εἴπῃ εἰς ποῖον μέρος εὑρίσκεται ἡ ἀλήθεια καὶ εἰς ποῖον ἡ πλάνη; δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ζήτημα ἐπιστήμης, δὲν ὑπάρχουσι πλέον παρὰ δοξασίαι, ὑποθέσεις, ἡ ροπαί. Φαίνεται καλῶς ὅτι ἡ παιδαγωγία ἔχει πράγματι ἔλλειψιν κρίσεως τούτου τοῦ διακριτικοῦ

σημείου, ὅπερ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν σειρὰν τοποθετεῖ διάφραγμα μεταξὺ ἀληθοῦς καὶ ψευδοῦς, βεβαίου καὶ ἀβεβαίου ἐπὶ οἱουδήποτε σημείου ἅπτεσαι αὐτῆς, θέτεται εἰς τὴν πιθανότητα. εἶνε ἐργασία δοξασίας καὶ πεποιθήσεως ἐνίοτε ἀκέμη αἰσθήματος εἰς τοῦ τον τὸν τίτλον δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀξιότιμος καὶ καλή, πᾶν ὅ,τι ὁδηγεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ καλλιτέρου ἀλλὰ εἶνε τέχνη μᾶλλον ἢ ἐπιστήμη, διότι πᾶσα ἐπιστήμη ἐνδέχεται ἕνα ἐλάχιστον ὅρον γνώσεων ἀδιαφιλονικείτων καὶ παγκοσμίως παραδεδεγμένων τὸ ἀναγνωρίζειν τὸ σχῆμα τῆς τέχνης δὲν εἶνε τὸ διασαφηνίζειν ὁλοτελῶς τὸ ζήτημα. Διότι ἐὰν θέλῃ νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ νὰ μὴ εἶνε πλέον παρὰ ἓν ἄθροισμα τρόπων αὐθαιρέτων πηγαζόντων ἐκ τῆς φαντασίας ἢ ἰδιοτροπίας ἑκάστου, πᾶσα τέχνη ἐπάγεται καὶ προϋποθέτει ἐπιστήμην ἀρχῶν στερεῶς τεκτοποιημένην καὶ παραδεδειγμένην ἐξ ἴσου ἐξ ὅλων.

Εἴδομεν ὅτι ἡ παιδαγωγία ἔχει τὴν ἱστορικὴν περιστροφήν της ὅπως ἡ φύσις καὶ ἡ ἀνθρωπότητος. Ἔγνωμεν ὅτι ἦτο συγχρόνως φῶς καὶ δύναμις, καὶ ὅτι ὑπὸ τὸν τελευταῖον τοῦτον τίτλον προπάντων μᾶς ἦτο πολύτιμος.

Ἐπὶ τούτου ἐπίσης τοῦ τίτλου ἡ παιδαγωγία δύναται καὶ ὠφείλει νὰ θεωρηθῇ καθὼς μία ἀληθινὴ ἐπιστήμη.

Ἐφαρμοζομένη εἰς τὴν σπουδὴν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν νόμων αὐτῶν, παρέχει τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον, τὰς αὐτὰς δυκολίας ἃς καὶ αἱ πνευματικαὶ ἐπιστῆμαι κατ' αὐτὴν τὴν τῆς ἐνάρξεώς της περίοδον. Εἶναι ὄργανον ἀναζητήσεων, προσπάθεια συνεχὴς πρὸς τὰς πρόοδους, ὄχι ἁπλοῦν εὑρετήριον ἀξιωμάτων, τύπων ἢ ἀποδείξεων.

Ἐὰν αὕτη φαίνεται παίζουσα μὲ τὰς λέξεις, εἶναι ὅτι αἱ κακῶς ἑρμηνευθεῖσαι ἰδέαι ἀφανίζονται εὐκόλως ὄπισθεν τοῦ σκότους καὶ τῶν ἀπροσδιορίστων μορφῶν.

Ἐκ νόμου τινὸς μᾶλλον ἀσαφοῦς, ὑπόπτου, παρὰ ὁρισμένου καὶ ἀποδεδειγμένου, προσπαθοῦσι νὰ κάμωσι κάτι καθὼς ἀξίωμα καὶ ἀντιθέτως κατόπιν τὰ ἐφαρμόζουσιν ἀλόγως καὶ ἐκ παραλογισμοῦ τῶν συμπερασμάτων, καταλήγουσι ταχέως εἰς τὸ ψεῦδος τοῦ ἀξιώματος· εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ πολυπληθεῖς δυσκολίαι ἃς γεννᾷ ἡ μελέτη τῶν προβλημάτων, ἅτινα παρουσιάζει ἡ ἐπιστήμη τῆς παιδαγωγίας.

Ἐὰν ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι παραδόξως δύσκολος νὰ ἐννοήσῃ, τί νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς ψυχῆς τοῦ παιδίου τῆς ἀμόρφου καὶ ἐμβρυώδους, τὴν ὁποίαν περικλείει ἀκόμη μυστήριον τίς θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξομαλύνῃ εἰς τὰς σκέψεις του, τὰς πράξεις του, τὰ πάθη του, τὸ μέρος τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀτόμου του, ἀορίστου παρ' ὅσον κοινῶς λογίζεται;

Τίς θὰ εἴπῃ τὸ κρύφιον ἐλατήριον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐνεργήσωμεν εἰς τὸ πνεῦμα του, εἰς τὴν καρδίαν του, εἰς τὴν θέλησίν του; Τίς θὰ ὁρίσῃ τοὺς νόμους ζωῆς παραδεδομένης ὁλοτελῶς εἰς τὰς ἰδιοτροπίας συνεχῶν ἐντυπώσεων;

Τὸ νὰ ἑνώσωμεν τὴν ἐπιστήμην τῆς ψυχολογίας, πρὸς τὴν τοῦ ἠθικολόγου, τοῦ πολιτευτοῦ, νὰ ἐφαρμώσωμεν τὰ συμπεράσματά των, πρὸς ὄντα κατὰ τοσοῦτον δύσκολα νὰ γνωρισθῶσι, καὶ ποθηγηθῶσι, καθ' ὅσον αὐτὰ ἑαυτὰ δὲν γνωρίζουσιν, καὶ εἶναι ἀνίκανα νὰ ἐνεργήσωσιν αὐτοβούλως. αὐτὸ εἶναι ἔργον ὅπερ ἐπιβάλλεται εἰς τὴν παιδαγωγίαν Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἐνταῦθα δυσκολία μεγάλη νὰ παραλύσῃ τὰς ἰσχυροτέρας θελήσεις, καὶ νὰ ἀποθαρρύνῃ τὰ εὐφυέστερα πνεύματα;

Ἐν περιλήψει. ἡ παιδαγωγία εἶναι ἐπιστήμη τὰ μέγιστα λεπτὴ καὶ πρὸς τούτοις, δὲν διστάζω—(φοβοῦμαι) νὰ τὸ εἴπω ἐπικίνδυνος εἰς τὸ νὰ τὴν μεταχειρισθῇ τις, διότι αἱ πλάναι αὐτῆς πληρώνονται μὲ ζημίαν ἀνεπανόρθωτον, παραγομένην ἴσως ἐπὶ γενεὰς ὅλων ἀνθρώπων, ἀλλὰ εἶναι ἐπιστήμη τῆς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ διαμφισβητήσωμεν τὸ κῦρος, διότι εἶναι καθαρῶς ὡρισμένον, οὔτε τὴν μεγάλην ἀξίαν, διότι κάθε πρόοδος αὐτῆς σημειώνει βῆμα τετελεσμένον πρὸς τὴν ὁδὸν, ἡ ὁποία ἄγει τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς ζωὴν καλλιτέραν, φωτεινοτέραν, δικαιοτέραν, καὶ εὐτυχεστέραν.

Δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατὸν οὔτε νὰ τὴν ἀρνηθῶμεν, οὔτε νὰ τὴν περιφρονήσωμεν, ἀλλὰ ἐμπνεόμενοι συγχρόνως ὑπὸ τοῦ μεγαλείου τῶν διακινδυνευομένων συμφερόντων καὶ δυσκολιῶν τοῦ ἔργου, πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς αὐτὸ ὑπερβολικὴν φρόνησιν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἀπόλυτον, πρὸς ὅλας τὰς προλήψεις καὶ τὰς συνηθείας. Διὰ νὰ δώσῃ αὕτη ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας ἐκ τούτης ὀφείλομεν νὰ προσμένωμεν. δύο τινὰ εἶναι ἀπαραίτητα α') νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἐκ πείρας διδασκαλίαν καὶ β'.) νὰ γνωρίζῃ τις νὰ τὴν τακτοποιῇ καὶ νὰ τὴν ἑρμηνεύῃ μὲ ἀρχὰς ὡρισμένας, καὶ νὰ ὁδηγῆται εἰς ὅλας τὰς ἐρεύνας της μὲ τὴν ὑψηλὴν ἰδέαν τοῦ ζητουμένου σκοποῦ. καὶ τὴν συνείδησιν ἰδεώδους, καθαρῶς ὡρισμένου.

Γεώργιος Ἠλ. Ζαβόλας

★ ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΦΑΡΑΩ ★

ΘΗΒΑΙ

(Συνέχεια)

Ἐπέρχεται πλήρης ἡ σκοτία. Ἐλαφρὰ κυανόχρους ἀχλὺς κρύπτεται ὄπισθεν τοῦ Νείλου, ἀνὰ τὴν πεδιάδα πρὸς τοὺς μέλανας σκαιῶς διαγεγραμμένους βράχους. Ἡ σελήνη ἐπιπλέει ὄπισθεν τῶν ὀρέων, καταυγάζει τὴν μελαγχολικὴν ἔρημον ἔκτασιν καὶ καθορίζει διὰ φωτεινῶν σημείων τὴν σφριγῶσαν τοῦ ποταμοῦ λωρίδα. Οἱ ἀστέρες στίλβουσι ζωηρότερον. Ὁ Γαλαξίας ἀκτινοβολεῖ πως προσηνέστερον καὶ μυστηριωδέστερον. Οὔτε φωνή, οὔτε κίνησις ὑπάρχει πέριξ· μία γαλήνη ἀτέρμων καὶ πανηγυρική!

* *
*

Ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Νείλου, ὑπάρχουσι τῇδε κἀκεῖσε ἐρριζωμένα μνημεῖα, ἐρείπια καὶ λείψανα τῶν «ἑκατονταπύλων» Θηβῶν

Ἀπαιτεῖται πολὺς χρόνος ἵνα τὰ παρατηρήσῃ τις μετὰ προσοχῆς. Ὁλόκληρος φιλολογία περὶ Αἰγύπτου δὲν ἐξαρκεῖ νὰ διαχύσῃ φῶς ἐπὶ τὰς ἀφορώσας αὐτὴν λεπτομερείας. Ἐξ ὅλου τοῦ μεγαλοπρεποῦς, τοῦ τεραστίου, τοῦ πάλαι ποτὲ ἱεροῦ καὶ μαλιστα τοῦ ὡραίου, δι' οὗ περιστοιχίζεται ὁ ξένος, εἰσιὼν εἰς τὸν ἀρχαῖον ἰθαγενῆ πολιτισμόν, ἡ «κοιλὰς τοῦ θανάτου», ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τοῦ χωρίου Λουξώρ, οὕτως ἀποκαλουμένη, «Μπιμπὰν-ελ-Μουλούκ» (βασιλικαὶ πύλαι) προξενεῖ τὴν βαθυτάτην τῶν ἐντυπώσεων καὶ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον τίθεται πρὸς τὰ οὐσιωδέστατα θρησκευτικὰ καὶ φιλοσοφικὰ τούτων ζητήματα, ὧν ἀντιλαμβανετό ποτε καὶ ἐν ὀνόματι τῶν ὁποίων ἔζη ὁ Αἰγύπτιος. Τὸ θέαμα τοῦτο εἶνε ζοφῶδες ἰδιόρρυθμον, μυστηριῶδες, καὶ σὺν τούτοις ἁπλοῦν. Ἐνταῦθα ἀποκαλύπτεται ἐντελῶς νέος κόσμος, ὁμιλῶν ἀκαταλήπτων καὶ ταυτοχρόνως σαφῆ εἰς τὴν ψυχὴν γλῶσσαν.

Ψυχρὰ πρωία. Τὰ πέριξ τοῦ Νείλου πλέουσιν ἐν ἀβρῷ φωτί. Τὸ χωρίον Λουξώρ, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπομακρύνεται πρὸς τὰ χθαμαλὰ τῆς Ἀραβίας ὄρη. Ἵνα ἐπισκεφθῇ τις τὴν νεκρόπολιν, τοὺς διασήμους «τάφους τῶν Φαραώ» πρέπει νὰ μεταβιβασθῇ διὰ πλοίου πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος.

Οἱ κωπηλάται παλαίουσι κατὰ τοῦ ρεύματος· ὁ ποταμὸς διὰ τῶν δύο βραχιόνων περιβάλλει τὴν ἀμμώδη νησίδα, εἰς ἣν ὡς ἐκ τοῦ ἀβαθοῦς εἶνε δύσκολος ἡ προσέγγισις. Ὁλόκληρος σωρὸς ἀγωγιατῶν μετὰ τῶν ὀναρίων των ἀναμένουσιν ἡμᾶς ἐκ τῆς οὐ μακρὰν ἀπεχούσης ἤδη ἀκτῆς Πόρρω ἀμφιθεατρικῶς διαγράφονται τὰ σκυθρωπὰ λιβυκὰ ὄρη. Προσεγγίσαμεν. Ὀλίγον πέραν τῆς ὄχθης φαίνονται ἐρείπιά τινα· δύο ὄγκοι γιγαντωδῶν ἀγαλμάτων διαγράφονται ἐν τῇ διαυγῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος, τῆς προκειμένης τῶν ἐρειπίων Εἶνε ἀκόμη ἐνωρίς, ἀλλ' ἡ θαλπερὰ ἡμέρα ἀναλαμβάνει πλήρη τὰ δικαιώματα αὐτῆς. Ἡ μέχρι τῶν βασιλικῶν ταφων ἀπόστασις μᾶς ἀναγκαζει νὰ ἐπισπεύδωμεν τὸ βῆμα. Οἱ ἀρχαῖοι δεσπόται προσεπάθουν νὰ εἶνε μακρὰν τοῦ ἡλίου, νὰ εὕρωσι δὲ μέρος κατάλληλον διὰ τὴν αἰωνίαν αὐτῶν ἀνάπαυσιν.

Ἑκατέρωθεν τῆς ἀνελισσομένης ὁδοῦ, κατὰ μῆκος τῆς ξηρᾶς σχεδὸν τάφρου, διὰ γραφικῆς ἀλύσεως τρέχουσι κορασίδες Φελλάχων μετ' ἀμφορέων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Προχωροῦμεν τρέχοντες. Τὰ κτήνη μάλιστα ὁτὲ μὲν προσκόπτουσιν, ὁτὲ δὲ βυθίζονται εἰς τὴν ἄμμον, ἀλλὰ τὰ εὔκαμπτα καὶ εὔστροφα, ὡς ἔντομα, τέκνα τοῦ Νείλου, δὲν μένουσιν ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ταξειδιώτας, ἀκολουθοῦσι μετ' ὀξυδερκείας πᾶσαν κίνησιν αὐτῶν καὶ κρατοῦσιν ἕτοιμον ἐντὸς ἀμφορέως δροσερὸν ὕδωρ. Ἄνευ τῶν προσηνῶς καὶ πονήρως μειδιόντων προσώπων, ὅλον τὸ ὕψος τῆς πέριξ τοποθεσίας θὰ ἐπαρουσιάζετο μετ' ἄλλου ὀλιγώτερον ἑλκυστικοῦ φωτός. Ἡ καλὴ διαθεσις ἄλλως διατηρεῖται ἀκμαία καὶ ὡς ἐκ τοῦ συμπαθοῦς ἐξωτερικοῦ, τῶν διασκεδαστικῶ σειόντων τὰ ὦτα ὀναρίων μας. Τινὰ τούτων διακρίνονται διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματός, των ἐν συγκρίσει δὲ πρὸς τοὺς εὐρωπαίους συναδέλφους των, στοιχίζουν ἀκριβά, κείρονται μετ' ἐπιμελείας καὶ ἐν εἴδει στολισμοῦ χουσι συμμετρικὰς λωρίδας εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας.

Τὰ ὄρη φαίνονται πλησιέστερον Τὰ πέριξ καθίστανται ἐρημότερα. Δεξιόθεν δι' ἀκανονίστου ὄγκου λευκαζουσι τὰ λείψανα οἰκοδομῆς τινος, ἐν εἴδει ναοῦ Στρέφοντες τὰ ὀνάρια μας πρὸς βορρᾶν, ἀριστερὰ, καθ' ὁδὸν μανθάνομεν περὶ τῆς σημασίας τῶν ὄπισθεν ἡμῶν καταλειφθέντων ἐρειπίων, ἅτινα μέχρι τοῦδε ἐρελκύουσι τὴν προσοχὴν τῶν περιηγητῶν Ἐνταῦθα, ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ὑπῆρχε προσκύνημα, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ βασιλέως Σέτη, γνωστοῦ σήμερον ὑπὸ τὸ ὄνομα «ὁ ἐν Κούρνα ναός». Ὁ σοφὸς σήμερον μυθιστοριογράφος Ἔβερς γράφει ὅτι παρὰ τὸν ναὸν τοῦτον ὑπῆρχε σχολή, ἐν ᾗ μετ' ἐπιστασίας ἐδιδάσκετο, τῇ διαταγῇ τοῦ προμνημονευθέντος Φαραώ, ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ραμζῆς β', ὁ Μέγας καὶ πάντα τὰ παιδία τῆς χώρας, τὰ γεννηθέντα κατὰ τὴν αὐτὴν μετ' ἐκείνου ἡμέραν. Μεταξὺ αὐτῶν ἴσως ἦτο καὶ ὁ Μωϋσῆς, καίτοι ἡ τοιαύτη εἰκασία εἶνε ἀμφίβολος. Ἐνταῦθα ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ ἐκομίζετο ἐκ τῆς πρωτευούσης ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς ὄχθης τὸ ὁμοίωμα τοῦ θεοῦ Ἄμμωνος· αἱ θριαμβευτικαὶ πομπαὶ ἐκινοῦντο δυσμικῶς πρὸς τὸν Νεῖλον καὶ ἀκολούθως ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ διὰ τῆς δοῦ ἑκατέρωθεν τῆς ὁποίας ὑπῆρχον αἱ πρὸ πολλοῦ ἐξαφανισθεῖσαι σφίγγες· ἡ κυριωτέρα θεότης τῶν Θηβῶν ἐπεσκέπτετο τὸ μέρος τὸ προσδιορισθὲν τῇ θρησκείᾳ τῶν γενεαλογικῶς αὐτῷ συγγενῶν καὶ τῶν δοξασάντων αὐτοὺς ἰθαγενῶν δεσποτῶν, οἵτινες κατ' ἐξοχὴν συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς Αἰγύπτου. Τὸ εἴδωλον διηυθύνετο ὑπὸ τῶν ἱερέων εἰς αὐτὸ τὸ βάθος τῆς νεκροπόλεως ὅπου εἶνε καὶ ὁ δρόμος μας. Ἔπρεπε νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ μέρος ἔνθα ἐνεταφιάζοντο οἱ διάσημοι νεκροί, οἵτινες ἀπῆλθον εἰς τὸ ὑπόχθόνιον βασίλειον πρὸς νέαν ζωήν, ὡς μυριάδες ἡλίων, διὰ παντὸς σβεσθέντες εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Ἄμμων φερόμενος ἐν μέσῳ τῶν Λιβυκῶν ὀρέων, οἱονεὶ ἐσέβετο τοὺς σβεσθέντας φωστῆρας μετὰ τῶν ὁποίων ἀνεγνωρίζετο ὁ μυστυριώδης αὐτοῦ δεσμός. Οἱ κάτοικοι ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐδιδάσκοντο νὰ εἶνε εὐλαβεῖς πρὸς τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς τῶν νεκρῶν.

Διὰ σκυθρωποῦ καὶ στενοῦ χάσματος διευθυνόμεθα εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ θανάτου». Ὁπόση διαφορὰ μετὰ τῆς κοινῶς παραδεδειγμένης σχέσεως πρὸς τὰ μαυσωλεῖα.

Πανταχοῦ ἐπαίρονται δι' αὐτά, τὰ ἐκθέτουσιν εἰς θέαν, καὶ ἐδῶ τὰ κρύπτουν, καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὴν σκοτεινὴν ἔρημον, ἔνθα οὔτε δένδρον ὑπάρχει οὔτε χλόη. Τοιαύτη ἡ περὶ ἡμᾶς τοποθεσία τοῦ Μπιμπὰμ-ἐλ-μουλούκ («πύλαι τῶν βασιλέων»), ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε καὶ πολὺ περίεργον. Ἄλλοτε οἱ κυρίαρχοι τῆς Αἰγύπτου ἀνήγειρον τοὺς τάφους αὐτῶν ἐν σχήματι πυραμίδων. Ἐν ὑστέροις χρόνοις ἐν Θηβαίδι, ὅπου πρὸς τὴν δυσμικὴν ὄχθην ὑπάρχει ἄλυσις ὀρέων, ἐθεωρήθη σκοπιμώτερον ν' ἀναγείρωσιν αὐτὰ οὐχὶ ἄνω, ἀλλ' ἐντὸς αὐτῆς τῆς γῆς Οἱ κόλποι αὐτῆς ἐφαίνοντο προσφυέστεροι πρὸς ὑποδοχὴν καὶ φύλαξιν τοσοῦτον μεγάλου μυστηρίου, ὡς ἡ μούμια τοῦ Φαραώ.

Τὰ γυμνὰ ὑποκίτρινα ὄρη ἐκτείνονται ἑκατέρωθεν. Σκοτειναὶ λωρίδες ἀπειραρίθμων σπειρῶν ἐξελίσσονται ἔνθεν κἀκεῖθεν πρὸς τὰς ἀγόνους ὑπωρείας.

Πέτραι τινὲς τοσοῦτον εἶνε μέλαιναι, ὡς νὰ κατέκαυσεν αὐτὰς ὁ ἀνοικτίρμων ἥλιος. Ἡ φύσις ἐνταῦθα ἠρνήθη πᾶσαν δημιουργίαν Ἐρημία. Καὶ αὐτὰ μάλιστα τὰ ὀνάρια βαδίζουσιν ἀθορύβως Αἱ συνδιαλέξεις παύονται. Οὐδαμοῦ φαίνεται ἀνθρωπίνη ὕπαρξις. Μακρὰν μόνον ἐκ τῆς ἀγρίας τοῦ ὄρους κορυφῆς ῥαθύμως ἀνίπταται ἀετός...

Καί τοι εἶνε πρωία, ὁ καύσων πυρπολεῖ. Ἡ ὁδὸς διχάζεται πρὸς τὰ δεξιά. «Τοῦτο—μᾶς λέγουσιν—εἶνε ἀτραπὸς φέρουσα πρὸς τοὺς ἀρχαιοτέρους ἐγχωρίους τάφους».

«Ναί—ἀναμιμνήσκεσαι ἀπαλασσόμενος αἴφνης τῆς κατεχούσης σε σκέψεως, πάντα τὰ πέριξ εἶνε χώρα τῶν Νεκρῶν καί, ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῷ κόσμῳ πραγματικὸν νεκροταφεῖον, εἶνε κυρίως τοῦτο, ὅπερ περιστοιχίζει ἡμᾶς ἐν τῷ ἀπροσμαχήτῳ αὐτοῦ μεγαλείῳ Ἐκεῖ ποῦ ὄπισθεν τῶν προπόδων κυλίεται ὁ Νεῖλος

Οἱ ἄνθρωποι ματαίως διέρχονται τὰς ὥρας των. Ἐπιδιώκουσα στιγμιαίαν εὐτυχίαν ἀναπνέει ἀκορέστως καὶ τείνει που ἡ χθὲς γεννηθεῖσα καὶ αὔριον ἤδη καταδεδικασμένη νὰ ἐκλείψῃ γεννεά, καὶ ἐνώπιον ἡμῶν ἐκτείνεται ράχις, ὄπισθεν τοῦ πρανοῦς, τῆς ὁποίας οὐδὲν διέρχεται: ὕστατος ὕπνος καὶ νύξ, ἀνωφελὴς πάλιν διὰ τὸ ἰδεῶδες, χείμαρροι ἀσβέστου φωτός, καὶ τέλος ἡ καταγαύζουσα τὴν ψυχήν, αἰωνία ἐν τῷ παραδείσῳ μακαριότης...»

Σταματῶμεν πρό τινος «μπαμπὰ» (εἰσόδου), ἐνώπιον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 τάφου Εἰς ἕκαστον τούτων ἐδόθησαν ἀριθμοὶ ὑπὸ τοῦ ρέκτου ἄγγλου ἐξερευνητοῦ Οὐίλκινσον.

Πρόκειται νὰ κατέλθωμεν μακράν, ἱκανῶς ἀπότομον λιθίνην κλίμακα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πυρσῶν, τῶν φερομένων ὑπὸ τῶν Φελλάχων. Οἱ ὑψηλοὶ ταξειδιῶται κατέρχονται ἐπ' αὐτῆς εἰς τὸν τάφον Σέτη τοῦ Α'. ὅστις λογίζεται ὁ κάλλιστος πάντων. Καίτοι γνωρίζεις ὅτι ὁ κάτοχος αὐτοῦ πρὸ πολλοῦ δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ, ἀλλ' ὑπνώττει ἐν Καίρῳ. ἐν τῷ μουσείῳ Γιζέ. ἡ σκέψις ὅμως τοῦ τί ὑπῆρχεν ἐνταῦθα, ὅπερ σήμερον δὲν ὑπάρχει πλέον, καταθλιπτικῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τὸν θεατὴν καὶ μεταφέρει τὰς σκέψεις αὐτοῦ πρὸς μεμακρυσμένους καὶ σκοτεινοὺς χρόνους.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι τὸ ὑποχθόνιον βασίλειον ὠνόμαζον «Δουάτ» (βάθος). Μόνον ὁ ἐπισκεφθεὶς τὴν νεκρόπολιν αὐτῶν δύναται νὰ πεισθῇ πόσον ὑψηλὰ ἵσταντο οἱ Αἰγύπτιοι ὑπὸ διανοητικὴν ἔποψιν. Ἀνὰ πᾶν βῆμα παρουσιάζεται ἀπροσδόκητος εἰκὼν καὶ ἀνεξίτηλος ἀνάμνησις. Θεοί, ὄφεις, μούμιαι, τέρατα, ἰσόθεοι καὶ ἀμαρτωλοί, πάντα ταῦτα ἐγείρονται ἐν ἀνεξιτήλοις γλυφαῖς ἐκ τῶν τοίχων καὶ τῶν ὀροφῶν πανταχόθεν, θαυμασίως παρατάσσονται καὶ ἑπομένως διασαφοῦσι τὴν ψυχικὴν πορείαν τὴν τελουμένην εἰς τοὺς κεκοιμημένους ὄπισθεν τῆς πτυχῆς τοῦ γηΐνου βίου.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΤΡΟΜΕΡΑ ΠΑΛΗ

Ο Πύθων ἀφήσας τὴν λείαν του ἥρπασε τὸν Σίκχ.

Φυσικὸν δὲ ἦτο μακρὰ πορεία ἐν τοιούτοις τόποις νὰ ἔχῃ πολλὰ ἐπεισόδια καὶ συγκινήσεις. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὴν συνοδείαν τοῦ ἀρχιάτρου Δέβερ, καὶ μάλιστα Ὀκτωβριανή τις ἡμέρα ἔσχε τὰς μεγαλειτέρας συγκινήσεις. Ἀναχωρήσαντες πρὸ τῆς ἀνατολῆς μετὰ δυσκολίας εἶχον ἤδη ἐγκαταλείψει τὰ καταλύματά των, καὶ ἡτοιμάζοντο νὰ διασχίσωσι λόγχμην ἐκτάκτως πυκνήν, ἀποτελουμένην ἐξ ἀκανθωδῶν δενδρυλλίων. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἀκριβῶς, ὁ κύων τοῦ Σὶρ Ἐδουάρδου ἐπλησίασε τρέμων τὸν κύριόν του, ὑποδεικνύων μετ' ἐπιμονῆς συστάδα τινὰ κληματίδων. Μεγαλοπρεπὴς πάνθωρ εἶχε καταφύγει ἐκεῖ. Παρατηρεῖ κατ' ἀρχὰς τοὺς παρεισάκτους ἀμερίμνως, εἶτα αἰφνιδίως καταληφθεὶς ὑπ' ὀργῆς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῶν ποδῶν του καὶ ἤρχισε νὰ ὀξύνῃ τοὺς ὄνυχάς του ἐπὶ τοῦ κορμοῦ δένδρου τινός, ἐκβάλλων νιαουρίσματα ὑπόκωφα. Ἀτάραχος ὅμως ὁ ἀρχηγὸς τῆς συνοδείας ἑτοιμάζει τὸ ὅπλον του, πλησιάζει μέχρις ἓξ βημάτων τὸ μέγα αἰλουροειδὲς καὶ τὸ κτυπᾷ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε νὰ ἐπιτεθῇ.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ταύτην βολήν, οἱ ταξειδιῶται ἤρξαντο ἐκ νέου τῆς πορείας των, τοῦ Τζελὰχ φορτωθέντος τὸ πτῶμα τοῦ πάνθηρος. Ἠκολούθουν στενὴν τινὰ ἀτραπόν, οὗ μακρὰν τοῦ ποταμοῦ Τχαμβάλ, ὁπότε, φθάσαντες εἰς τὰ περίχωρα ἑνὸς μικροῦ ἰνδικοῦ χωρίου, εὑρισκομένου ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ τούτου, παρετήρησαν κίνησιν καὶ θόρυβον ἀσυνήθη. Φωναὶ γυναικῶν καὶ παίδων, ἀραὶ καὶ παρακελεύσεις ἀνδρῶν ἠκούοντο προδίδουσαι ταραχήν.

Αἴφνης ὁ Σίκχ, ὅστις ἐπορεύετο ἐπὶ κεφαλῆ· ἀνεχαίτισεν ἀποτόμως τοὺς συντρόφους τους. Μέτρα τινὰ μακρὰν αὐτῶν εἶδον συστρεφόμενον πελώριον ὄφιν, ἐξ ἐκείνων οὓς ὀνομάζουσι πείθωνας-τίγρεις, μήκους πλέον τῶν ἑπτὰ μέτρων καὶ χονδρὸν ὡς μηρὸς ἀνθρώπου. Ἀπὸ ἑνὸς μέτρου μετὰ τὴν κεφαλὴν τὸ σῶμα του ἦιο ἐξωγκωμένον καταπληκτικῶς. Τὸ ἀπαίσιον θηρίον πρὸ μικροῦ εἶχε καταπίει τὸ σῶμα ἑνὸς ἐριφίου, τὸ ὁποῖον τοῦ εἶχον ρίψει ὡς δόλωμα καὶ ἐν ᾧ εἶχον θέσει σιδηροῦν ἁρπάγιον, δεδεμένον εἰς χονδρὸν σχοινίον, περιτυλιγμένον εἰς τὸν κορμὸν δένδρου τινός.

Αἱ γυναῖκες ἐφώναζον φρικωδῶς ἐκ τῆς χαρᾶς των, ἐνῷ οἱ ἄνδρες ἐκρατοῦντο ἐν ἀποστάσει ἀπὸ τοῦ πελωρίου ἑρπετοῦ. Ἦσαν ὡπλισμένοι καὶ ἐν τούτοις οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ προχωρήσῃ ἵνα τὸ φονεύσῃ.

Μάλιστα καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ταξειδιῶται εὑρίσκοντο ἀκόμη κεκρυμμένοι ὄπισθεν τῶν δένδρων, τὸ θηρίον διὰ τῶν ἀπηλπισμένων κινήσεων τῆς οὐρᾶς του ἀνέτρεψε παιδίον τι εὑρισκόμενον σχεδὸν πολὺ πλησίον, εἶτα δὲ τὸ συνέλαβε διὰ τῆς οὐρᾶς του. Τὸ δυστυχὲς μικρὸν ἔρριψε φωνὰς ἀπέλπιδας, μόλις ἐθίχθη ὑπὸ τοῦ σώματος τοῦ ὄφεως. Ἄνδρες δὲ καὶ γυναῖκες ὀπισθοχώρησαν ἔντρομοι, ἐνῷ πιωχή τις ἐνδή. ἀναμφιβόλως ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου, ἔπιπτεν ἀνοίσθητος.

Ὁ πύθων ἐπὶ πλέον μανιώδης καθιστάμενος ἔσυρε τὸ δυστυχὲς πλάσμα πρὸς τὸ δένδρον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκρατεῖτο δεσμώτης. Ἀποτόμως δὲ εἶτα συσφίγξαν τὸ θῦμα του κατεθρυμμάτισε τὰ ὀστᾶ τοῦ πρὶν ἢ ὁ Σίκχ-Δζελάχ, ὅστις εἶχε τρέξει πρὸς βοήθειάν του, προφθάσῃ νὰ τὸ ὑπερασπίσῃ.

Ἐν τούτοις ὁ Δζελὰχ κατέφερε φοβερὸν κτύπημα κατὰ τοῦ πύθωνος, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη ἢ μόνον νὰ τὸν πληγώσῃ καὶ αὐξήσῃ τὴν μανίαν του. Ἐνῷ δὲ ὁ Ἰνδὸς ἡτοιμάζετο νὰ τὸν κτυπήσῃ ἐκ νέου, ὁ πύθων καταλειπὼν τὴν λείαν του, κατώρθωσε νὰ τὸν περιτυλίξῃ. Ὁ Σίκχ εἰσθανόμενος ὅτι περισφίγγεται ὡς ἐντὸς συσφιγκτῆρος καὶ ὅτι ἔχανε τὴν ἀναπνοήν του, ἠθέλησε διά τινος κτυπήματος καλλιτέρου, ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ φοβεροῦ του ἀντιπάλου. Δυστυχῶς ὅμως στενοχωρούμενος ὑπὸ τῶν βιαίων τιναγμῶν, οὓς τῷ προξένῃ τὸ θηρίον, δι' ἀδεξίου σπαθισμοῦ ἔκοψε τὸ σχοινίον, ὅπερ ἐκράτει τὸν πύθωνα ἐπὶ τοῦ δένδρου.

Τὸ ζῷον ἐλεύθερον ἤδη, ἠδυνήθη νὰ μεταχειρισθῇ ὅλας του τὰς δυνάμεις ἐναντίον τοῦ δυστυχοῦς Σίκχ, προσπαθοῦν νὰ κατασυντρίψῃ καὶ αὐτὸν ὡς τὸ παιδίον.

Ἡ τρομερὰ αὕτη σκηνὴ ἐξετυλίχθη ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ εὐρωπαῖοι, ἕνεκα τῆς καταπλήξεως, δὲν ἔσχον τὸν καιρὸν νὰ τρέξωσιν εἰς βοήθειαν τοῦ συντρόφου των. Ἐν τούτοις ἐπροχώρησαν ἵνα ριφθῶσι κατὰ τοῦ ἑρπετοῦ, τὸ ὁποῖον ἐδάγκασε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸν δυστυχῆ Σίκχ. Ὁ γενναῖος ἰνδὸς ὅλας του τὰς δυνάμεις ἀντλῶν ἐξηκολούθει νὰ καταφέρῃ κατὰ τοῦ ἀκαταβλήτου ἐχθροῦ του σπαθισμούς, δι' ὧν μόλις τὸν ἐπλήγωνεν ἀνεπαισθήτως. Ἐπὶ τῇ θέᾳ ὅμως τῶν νέων του ἀντιπάλων, ὁ πύθων καταπληγωμένος πλέον, ἀπέλυσε τὸν περισφιγμένον ἰνδὸν διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοὺς εὐρωπαίους.

Μὴ χάσας ὅμως τὴν ψυχραιμίαν του ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὁ ὑπαξιωματικός, τῷ κατέφερον ἕκαστος τοιοῦτον σπαθισμόν, ὥστε τὸν ἠνάγκασαν νὰ τραπῇ εἰς φυγήν. Τότε οἱ ἰνδοὶ ἔσπευσαν νὰ σωθῶσι τρέχοντες, τρελλοὶ ἐκ τοῦ τρόμου, ἀφήσαντες μόνον τοὺς δύο εὐρωπαίους καὶ τὸν Σίκχ.

Οἱ δύο πρῶτοι εὐθὺς ἤρξαντο καταδιώκοντες τὸν ὄφιν, ὅστις ἐνοχλούμενος ὑπὸ τοῦ καταποθέντος ἐρεφίου, δὲν ἠδύνατο νὰ φύγῃ.

Οὕτω ἰδὼν ὁ πύθων, ὅτι πάλιν εὑρέθη ἀντιμέτωπος μὲ τοὺς ἐχθρούς του, ἐστράφη πρὸς αὐτοὺς ἀνοίγων τὸ στόμα του ὑπερμέτρως, ἐξ οὗ φοβερὰ δυσοσμία ἐξήρχετο. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἔλαβε παρὰ τοῦ Δζελὰχ κτύπημα διὰ σπάθης, δι' οὗ σχεδὸν ἀπεχωρίσθη εἰς δύο, ἐνῷ ὁ σὶρ Ἐδουάρδος τοῦ ἔθραυσε τὴν κεφαλὴν διὰ μιᾶς βολῆς τοῦ πολυκρότου του.

Τότε ἐπλησίασαν καὶ οἱ ἰνδοί. Περιεποιήθησαν τὰς πληγὰς τοῦ Δζελάχ, ἐξ ὧν μόνον τὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου του δῆγμα ἦτο σοβαρόν, εὐτυχεῖς δὲ διότι ἀπηλλάγησαν τοῦ φοβεροῦ πύθωνος, ὅστις πρὸ πολλοῦ δὲν ἔπαιε συνεχῶς ἐπισκεπτόμενος τὸ χωρίον των, ηὐχαρίστησαν θερμότατα τοὺς σωτῆρας των. Ἀπεκόμενον τὸ μικρὸν ἀπόσπασμα ἤκουσεν ἐπὶ μακρὸν διάστημα τοὺς κλαυθμοὺς τῆς δυστυχοῦς μητρός, ἥτις ἀπαρηγόρητος ἔβλεπεν ἀνορυσσόμενον τὸν τάφον διὰ τὸ δύστηνον μικρόν της, τὸ θῦμα τοῦ ἀπαισίου ἑρπετοῦ.

❖ ❖ ❖

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Κατὰ τὸν Εὐριπίδη

Ἀλμυρὸς

Ἐστὸν πόλεμ' ὅταν στέλλετε,
μητέρες, τὰ παιδιά σας,
ποτὲ νὰ μὴ δακρίζητε,
γιατὶ τὰ δάκρυά σας

τὰ κάμουνε δειλὰ
κι' ἀλλοίμονο σ' αὐτά!

Ἀστέρ. Ἀλέξανδρος

ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΜΟΥ

ΝΟΒΟΡΟΣΙΣΚ

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς μου εἰς Νοβοροσίσκ μετέβην εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Ἀνδρ. Σαβουλίδου, πρὸς ὃν ἔφερον καὶ συστατικὴν τοῦ κοινοῦ καὶ λαμπροῦ φίλου ἐν Ὀδησσῷ κ. Γ. Παυλίδου, καθόσον κατὰ πρῶτον μεταβαίνων ἐκεῖσε, οὐδένα προσωπικῶς ἐγνώριζον. Εὗρον αὐτὸν εἰς τὸ ὡραῖον καὶ εὐρύχωρον γραφεῖον του παραπλεύρως τοῦ Ἕλλην. καφενείου κείμενον καὶ προσεφέρθη μοι μετὰ μεγάλης οἰκειότητος

— Χαίρω πολύ, μοί λ γει, καὶ εἶμαι πρόθυμος νὰ σᾶς χρησιμεύσω εἰς ,τι δήποτε θελήσητε, Κύριε Πρίντεζη, διότι καὶ τὸ περιοδικὸν σύγγραμμά σας εἶναι λαμπρὸν καὶ πολὺ διδακτικόν, ὡς ἤκουσα καὶ σᾶς παρακαλῶ καὶ ἐμὲ νὰ θεωρῆτε συνδρομητήν σας ἀπὸ τοῦδε καὶ ἡ σύστασις τοῦ φίλου μας κ. Παυλίδου μοί εἶναι ἱερά.

—Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ,Κύριε Σαβουλίδη, τῷ ἀπήντησα, τοῦτο ἀποδεικνύει καρδίαν λα πρὰν καὶ ἑλληνοπρεπῆ καὶ αἰσθήματα χριστιανικά. Εἰς τίποτε δὲν ἠννόουν νὰ σᾶς ἐνοχλήσω καὶ ἐπιβαρύνω διὰ τῆς συστάσεως αὐτῆς εἰμὴ διὰ νὰ μοῦ χρησιμεύσητε ὡς φάρος εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει σας μικρὰν διαμονήν μου. Ὁ ξένος πρῶτον ἐρχόμενος εἰς μίαν πόλιν ὅπου οὐδένα εἰσέτι γνωρίζει καὶ ἔχων μίαν τοιαύτην γνωριμίαν, εἶναι λίαν εὐτυχής, διότι εἶναι ὅπως ὁ γέρων,ὅστις βαδίζει πρὸς ἄγνωστον διεύθυνσιν, ἄνευ ράβδου.

— Ὡραῖα, καὶ ἔχετε συνδρομητὰς ἐδῶ θὰ μείνετε πολλὰς ἡμέρας νὰ σᾶς συστήσω εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μας, ὁρίστε νὰ ὑπάγωμεν, ἂν θέλετε, εἰς τὸ καφενεῖον· αὐτὴν τὴν στιγμὴν θὰ εἶναι μερικοὶ ἐκεῖ.

— Ὅπως ἐγαπᾶτε, θὰ σᾶς εἶμαι εὐγνώμων. Ἔχω δὲ μερικοὺς ἐνταῦθα συνδρομητάς, τοὺς κ. κ. ἀδελφοὺς Ἀσλανίδου, Εὐθ. Εὐμενίδην, Καλιβαζῆν, Σαμουρίδην.. ..

— Πολὺ καλοὺς συνδρομητὰς ἔχετε καὶ θὰ γνωρίσητε καὶ ἄλλους.

Ἀφοῦ δὲ εἴπομεν εἰσέτι ὀλίγα, μετέβημεν εἰς τὸ παρακείμενον καφενεῖον, ὅπου εὑρίσκοντο πραγματικῶς τινες ἐν ὁμίλῳ καθήμενοι καὶ συζητοῦντες.

Μόλις δὲ μὲ συνέστησε καὶ ἔλαβον πλησίον των θέσιν :

— Πῶς ; τὸν κ. Πρίντεζην κάλλιστα γνωρίζομεν ἐξ ὀνόματος καὶ φήμης, μοί λέγει ἀμέσως ἐκ τοῦ ὁμίλου κ. Δημ. Σαρσέντης, μάλιστα εἶναι εὐτύχημα ὅ συ ἤλθατε, διότι εἴμεθα ἄλλοτε συνδρομηταὶ καὶ ἀγνοῶ πῶς διεκόπη ἡ συνδρομή Ἀκριβῶς θέλω νὰ λάβω δύο προηγούμενα ἔτη ὅπου μοῦ λείπουν καὶ νὰ συνεχίσωμεν.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε καὶ θὰ πραξῆτε καλῶς, διότι τὸ ἔργον εἶναι καλόν, ἐνόσῳ μάλιστα ἔχετε σειρὰν ἐτῶν.

Ἀφοῦ δὲ ἐμείναμεν ἐπ' ἀρκετὸν εἰς τὸ καφενεῖον συζητοῦντες, μετέβημεν εἶτα τῇ προτάσει τοῦ κ. Σαρσέντη εἰς τὸν οἶκον του, διὰ νὰ ἴδωμεν ἀπὸ πότε εἶχε διακοπῇ ἡ ἀποστολὴ τῆς «Φύσεως».

Ἐλάβομεν ἅμαξαν καὶ ἀνήλθομεν ἀριστερόθεν, ὅπου τὸ ὑψηλότερον, βορειότερον καὶ ὡραιότερον πρὸς τὴν θάλασσαν μέρος τῆς πόλεως, ἔνθα μετὰ δύο-τρεῖς στροφὰς τῆς ἁμάξης, ἐστημεν πρὸ ὡραίας,καινουργοῦς, ἰδιοκτήτου οἰκίας

— Ἐφθάσαμεν, μοί λέγει ὁ κ. Σαρσέντης καὶ κατερχόμενος πρῶτος, ἀνοίγει τὴν θύραν.

— Εἶναι ἰδική σας ἡ οἰκία, ὡς φαίνεται τῷ λέγω.

— Μάλιστα τὴν ἔκτισεν ὁ μακαρίτης ἀδελφός μου, μεθ' οὗ συνειργαζόμεθα σᾶς ἀρέσει ;

— Ναί, εἶναι κομψὴ καὶ μὲ γοῦστον, ἐντελῶς δὲ Ἀθηναϊκή.

— Ἡμεῖς, ὅπου πηγαίνομεν ἀπομιμούμεθα τὴν πατρίδα.

— Καλὰ κάμνετε, καί, τί ὡραῖον γραφεῖον εἶπον ἐγειρόμενος ὅπως ἐξετάσω τὰ πάντα, τί καλλονή, τάξις καὶ κομψότης ἐπικρατεῖ εἰς πάντα καὶ τὰ ποικίλα ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κομψοτεχνήματα καὶ αἱ εἰκόνες καὶ ἐλαιογραφίαι καὶ τοῦτο τὸ περίεργον καὶ ἐκεῖνο, ὡσεὶ νὰ ἐπερράτει καὶ ἐκυριάρχει ὡραία τις καὶ κομψὴ γυναικεῖα χείρ, ἥτις νὰ διέτασσε καὶ κατέτασσε τὰ πάντα ἐκεῖ ὅπως τὰ εὗρον.

— Καὶ εἴσθε νυμφευμένος ἠρώτησα τότε τὸν φίλον κ. Σαρσέντην ; ἔχετε ἤδη σύζυγον ;

Μικρὸς θόρυβος καὶ ζωηρὸς θροῦς ἐσθῆτος ἠκούσθη τότε ἐν τῷ ἅμα ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου, διὰ μιᾶς δὲ προβάλλει ἐνώπιόν μου κομψοτάτη καὶ νεωτάτη ὡραία γυνή, μὲ περικαλλῆ ἐνδυμασίαν ἐπισκέψεως καὶ κάπως μ' ἐν διαφέρον παρατηροῦσα με διὰ τὴν τόσον περίεργον ὅσον καὶ λεπτομερῆ ἐξέτασιν τῶν τοῦ εἴκου της στολισμάτων.

— Ὁ κ. Πρίντεζης, ἐξ Ἀθηνῶν καὶ διευθυντὴς τῆς «Φύσεως», τῇ λέγει τότε ὁ κύριός της. Ἡ σύζυγός μου, μοί λέγει εἶτα στρεφόμενος καὶ πρὸς ἐμέ.

— Εἴσθε ὁ σύζυγος τῆς Κυρίας Ἑρμιόνης ; μὲ ἐρωτᾷ. «Διάβολε ! εἶπα κατ' ἐμαυτόν, πόθεν γνωρίζει τὴν σύζυγόν μου ; μήπως εἶναι κ' ἐδῶ πνευματισμός ; Ἀλλὰ πῶς τὴν γνωρίζετε ἠρώτησα ἐνῷ τὴν παρετήρουν μὲ ἔκπληξιν.

—Τὴν ἐγνώρισά μοί λέγει εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ διευθυντοῦ κ. Δημακοπούλου.

Γνωρίζετε λοιπὸν τὴν Κυρίαν Δημακοπούλου καὶ τὰς ὡραίας θυγατέρας της ;

— Βεβαίως, ἔμεινα ἕνα μῆνα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον των ἐσχάτως κατὰ τὸ θέρος καὶ καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἤμην παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ αὐτῇ, ὅπου ἦλθε μίαν ἡμέραν μετὰ τῆς θυγατρός σας Ἀντιγόνης ἡ σύζυγός σας Ἑρμιόνη καὶ ἐκεῖ ἐγνωρίσθημεν. Ἄ, ἔχετε καλλίστην Κυρίαν, Κύριε Πρίντεζη καὶ συμπαθεστάτην ὡραίαν κόρην. Σᾶς βεβαιῶ μοί ἀφῆκαν ἀναμνήσεις, τί κάμνουν, εἶναι καλά ;

— Σᾶς εὐχαριστῶ, Κυρία Σαρσέντη, εἶναι καλά, ἡ δὲ Ἀντιγόνη ἐπέστρεψεν ἤδη εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς Τῆνον, ὅπου θὰ μείνῃ εἰσέτι ἓν ἔτος.

— Χαίρω πολὺ καὶ νὰ ταῖς εἰπῆτε τοὺς χαιρετισμούς μας.

— Δὲν θὰ λείψω. Καὶ πῶς ἐπεράσατε εἰς Ἀθήνας, Κυρία ;

— Πολὺ ὡραῖα, εὐχάριστα καὶ διασκεδαστικώτατα. Τὴν ἡμέραν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον μὲ συνοδοιπορίαν τῆς Κυρίας Δημακοπούλου μετὰ τῶν θυγατέρων της, τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν περίπατον καὶ τὴν νύκτα εἰς τὸ Φαλῆρον ἢ εἰς τὸ θέατρον Ἄ, πολὺ ὡραῖα ! Σᾶς βεβαιῶ, κύριε Πρίντεζη, ὅτι ἐπεράσαμεν μετὰ τοῦ συζύγου μου πολὺ εὐχάριστον, πολὺ διασκεδαστικὴν διαμονὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

— Καὶ δὲν εἴδατε ἄλλα μέρη ὡς καὶ τὰ μουσεῖα ;

— Πῶς ! Τὰ ἐπεσκέφθημεν ὅλα καὶ τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὴν Κηφισσιὰν καὶ τὰ ὡραῖα σας Πατήσια κ.τ.λ. Τὴν ἡμέραν, ἰδίως τὴν πρωΐαν, ἐξηρχόμεθα σχεδὸν καθ' ἑκάστην. Τί ὡραῖα ὅπου εἶναι αἱ Ὁδοὶ Σταδίου καὶ Ἑρμοῦ, μὰ ἐκεῖ εἶναι μία ἀπόλαυσις διὰ τὰς ξένας ἰδίως, μία εὐχαρίστησις, μὲ ἐκεῖνα τὰ ὡραῖα σας καταστήματα τὸ πλῆθος ὡραίων γυναικῶν κομψοπρεπῶς καὶ ὡραῖα ἐνδεδυμένων νὰ περιέρχωνται αὐτὰ μὲ τόσην ἁπλότητα καὶ χάριν Εἶδον μεγάλας Κυρίας καὶ Δεσποινίδας Κυρίας Ὑπουργῶν, πρέσβεων καὶ τῶν ἀνακτόρων, τὰς ὡραίας ἀτθίδας τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄλλας, τινὰς μὲ τὰς ἁμάξας των καὶ ἄλλας πεζῇ δημοτικώτατα. γελαστὰς καὶ ζωηρὰς ὡς πεταλοῦδας, νὰ ἐπισκέπτωνται τὰ καταστήματα ὅπως αὐταὶ τὰ ἄνθη καὶ νὰ ψωνίζουν τὰ nouveauté. Ἔπειτα, ἀντιθέτως τῆς ἁπλότητος, ἣν παρατηρεῖτε εἰς τὰς γυναῖκας καθ' ὁδὸν καὶ τὸ Φαλῆρον, τί λοῦσον, πολυτέλειαν χλιδὴν καὶ μεγαλοπρέπειαν βλέπετε ἀφ' ἑτέρου γυναικείων εἰδῶν καὶ στολισμάτων εἰς τὰς προθήκας τῶν καταστημάτων. Ὅσον ἁπλαῖ, μικροὶ καὶ ταπεινοὶ φαίνεσθε, κατὰ πρῶτον, τόσον μεγάλοι, ὑπερήφανοι κα Ἑλληνοπρεπεῖς τῇ ἀληθείᾳ, δείκνυσθε ἀφ' ἑτέρου καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἐθαύμασα τὴν Ἀθηναϊκήν σας ζωήν. Σύλλογοι, ἀγοραί, συναυλίαι, χοροὶ καὶ συναναστροφαί, θέατρα καὶ διαλέξεις, περίπατοι καὶ ἐξοχικαὶ ἀπολαύσεις δὲν λείπουν, ἡ δὲ λεωφόρος Συγγροῦ τί ὡραῖον διαβατικὸν κέντρον ! λαμπρὸν θέαμα ! Τὸ champs l lysée τῶν Ἀθηνῶν βαθμηδὸν γίνεται.

— Ἀλήπως ὁ περίπατος τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας δὲν εἶναι ἐν ὡραῖον βουλεβάρτον ;

— Καὶ ἡ Κηφισσία σας,ἄλλαι Βερσαλίαι ;

— Ἄνευ ὄμως αἵματος. Ὁμιλεῖτε, ὡς Παρισινή, παρατηρῶ.

— Ἐμελέτησα, εἶδον, ἤ ουσα. Εἶμαι ὅμως γνησία λακωνὶς καὶ τρόφιμος Ἀρσακιάς,πρὸ τινος ὑπανδρευθεῖσα καὶ κατοικοῦσα τὸν ἄμοιρον καὶ ψυχρὸν τοῦτον τόπον.

— Θαυμάζω τὴν ἑλληνοπρέπειαν σας καὶ ἤδη ἐπιτρέψατέ μοι ....

— Σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ δειπνήσωμεν ὁμοῦ τὸ ἑσπέρας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, ἀλλ' ἀδύνατον εἶμαι προσκεκλημένος εἰς τοῦ κ. Ἀσλανίδου.

— Τότε αὔριον.

— Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν, ἀλλ' εἶνε ἀδύνατον, ἀναχωρῶ τὴν πρωΐαν, εἶναι ἀπαραίτητον. Ἄλλοτε.

— Τότε ἐς Ἀθήνας.

— Ἐς Ἀθήνας ἢ ὅπου δόξει τῷ ὑψίστῳ.

Κατὰ τὸ ἐπίλοιπον χρονικὸν διάστημα,καθ' ὃ ἔμεινα εἰς Νοβοροσίσκ μέχρι τῆς ἐπιούσης πρωΐας, ἐγνωρίσθην ἐπ' ὀλίγον καὶ μέ τινας ἄλλους ὁμογενεῖς, τοὺς κκ. Νικολακόπουλον, Τσέρτον, Σαμουρίδην Δημάκον καὶ ἄλλους καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἐπιβιβασθεὶς ἐπὶ τοῦ Ρωσσικοῦ τοῦ ἐκτελοῦντος τὴν γραμμὴν Σεβαστουπόλεως - Ὀδησσοῦ ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν καὶ μετὰ δύο ἡμερῶν πλοῦν ὡραιότατον καὶ διασκεδαστικώτατον καὶ διὰ τῶν αὐτῶν προσεγγίσεων, ὡς ἦλθον, ἀφίχθημεν εἰς τὴν ὡραίαν Ὀδησσόν Ἐσκόπουν ὅμως ἀπὸ Νοβοροσίσκ νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ ἄλλας παραλίους πόλεις τῆς Ρωσσίας, συνεχίζων τὸ ταξείδιόν μου ἀνὰ τὸν Εὔξεινον μέχρι τοῦ Βατοῦμ καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς Τραπεζοῦντος καὶ Σαμψοῦντος νὰ ἔλθω εἰς Κωνσταντινούπολιν, πλὴν ἠμποδίσθην ἀπὸ τὴν ἐκραγεῖσαν πέριξ ἐπανάστασιν εἰς τὰ μέρη ταῦτα καὶ διακόψας τὴν ἐργασίαν μου ἔφυγα ἐσπευσμένως εἰς Ὀδησσόν, ὅπως ἐκεῖθεν ἀναχωρήσω, ἀσφαλεστέρου ὄντος διὰ τὴν Κωνσταν τινούπολιν καὶ ἐκεῖθεν διὰ τὴν Ἑλλάδα

Ὅπερ καὶ ἐγένετο.

(Ἕπεται τὸ τέλος).

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΙΕΣΚΩΒ

ΤΟ ΠΕΡΙΔΕΡΑΙΟΝ ΤΩΝ ΜΑΡΓΑΡΙΤΩΝ

Ἤρχισα νὰ αἰσθάνωμαι τύψιν συνειδότος καὶ νὰ λυποῦμαι ἐκείνην τῆς ὁποίας αἱ τόσον προσβλητικαὶ λέξεις εἶχον ἀπωλέσει τὴν δύναμίν των Λαβὼν ὑπ' εὐθύνην μου ὅλα τὰ σφάλματα, ἀπεκοιμήθην, αἰσθανόμενος λύπην καὶ δυσαρέσκειαν, ἐπί τινος διβανίου, ἐντὸς τοῦ δωματίου μου, περιτετυλιγμένος διὰ θερμοῦ καὶ μαλακοῦ κοιτωνίτου τὸν ὁποῖον ἡ ἀγαπητή μου σύζυγος ἔχε κατασκευάσει ἰδιοχείρως.

Πόσην ἀνάπαυσιν ᾐσθανόμην φέρων τὸ ἄνετον ἐκεῖνο ἔνδυμα. Πόσον ἦτο μαλακὸν καὶ εὐχάριστον καὶ μοῦ ὑπενθύμιζε τὰς χεῖρας ἐκείνας τὰς ὁποίας θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἀσπασθῶ διὰ νὰ ζητήσω συγγνώμην. «Συγχώρησόν με, ἄγγελέ μου διότι παρεσύρθην ὑπὸ τῆς ὀργῆς· τοῦτο δὲν θὰ μοῦ συμβῇ πλέον». Καὶ πρέπει νὰ μάθετε ὅτι κατελήφθην ὑπὸ τοσαύτης ἐπιθυμίας νὰ ζητήσω συγγνώμην ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, ὥστε ἐξυπνήσας ἠγέρθην καὶ ἐξῆλθον τοῦ γραφείου μου

Παρετήρησα πέριξ ἐμοῦ· ἡ οἰκία ἦτο σκοτεινὴ καὶ σιωπηλή· ἀπευθυνθεὶς δὲ πρὸς τὴν θαλαμηπόλον.

— Ποῦ εἶνε ἡ κυρία; ἠρώτησα.

— Ἡ κυρία, μοὶ ἀπήντησε, ἐπῆγε μὲ τὸν πατέρα τῆς κυρίας Μάσιγκας. Θὰ σᾶς ἑτοιμάσω ἀμέσως τὸ τσάϊ.

Φαίνεται λοιπόν, ἐσκέφθην, ὅτι ἐπιμένει καὶ θέλει μὲ κάθε τρόπον νὰ συμπεύσῃ τὸν ἀδελφόν μου μὲ τὴν Μάσιγκαν. Καλὰ λοιπὸν ἂς κάμουν ὅπως νομίζουν καλὸν καὶ ἂς τοὺς ἀπατήσῃ ὁ πατὴρ τῆς Μάσιγκας ὅπως ἠπάτησε καὶ τοὺς δύο ἄλλους γαμβρούς του καὶ κἄτι περισσότερον ἀκόμη· διότι αὐτοὶ εἶνε κατεργάρηδες. ἐνῷ ὁ ἀδελφός μου εἶνε ἡ τιμιότης καὶ ἡ εὐγένεια προσωποποιημένη. Τόσον τὸ καλήτερον ἂς τοὺς ἀπατήσῃ καὶ τοὺς δύο, καὶ τὸν ἀδελφόν μου καὶ τὴν γυναῖκα μου διὰ νὰ μάθῃ αὐτὴ μὲ τὴν πρώτην δοκιμὴν τί κοστίζει ἡ προξενειά.

Ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν τῆς θαλαμηπόλου κύπελλον τεῖου καὶ κατόπιν ἤρχισα τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὑποθέσεως, ἥτις ἔμελλε νὰ ἐκδικασθῇ τὴν ἐπαύριον καὶ ὄχι ὀλίγας δυσκολίας μοὶ προξενοῦσαζεν.

Ἡ ἐνασχόλησις αὕτη διήρκεσε πέραν τοῦ μεσονυκτίου. Περὶ τὴν δευτέραν ὥραν ἐπέστρεψαν εὐθυμότατοι ἡ σύζυγός μου μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Θέλεις νὰ σοῦ δώσω ὀλίγο ῥοσμπὶφ καὶ κανένα ποτηράκι κρασί; μοὶ λέγει ἡ σύζυγός μου. Ἡμεῖς ἐδειπνήσαμεν εἰς τοὺς Βασίλιεφ.

— Ὄχι, ἀπήντησα, εὐχαριστῶ.

— Ὁ Νικόλαος Ἰβάνοβιτς ἐφάνη γενναιόδωρος καὶ μᾶς περιποιήθηκε ἐξόχως.

— Ἀλήθεια;

— Ναί, ἡ ἑσπερὶς ἦτο πολὺ εὔθυμος, ἤπιαμε δὲ καὶ σαμπάνια.

— Εὐτυχεῖς θνητοί! εἶπον, ἀλλά καθ' ἑαυτὸν ἐσκεπτόμην. Σὰν νὰ λέμε ὁ κατεργάρης ὁ Νικόλας Ἰβάνοβιτ κατέκτησε τὸν εὔπιστον ἀδελφόν μου καὶ θὰ τὸν κάμῃ νὰ πληρώσῃ ἀκριβὰ τὴν φιλοξενίαν του αὐτήν· θὰ τὸν περιποιηθῇ ἕως ὅτου γίνῃ ὁ γάμος καὶ κατόπιν θὰ τὸν ἀποδιώξῃ.

Τὰ πρὸς τὴν σύζυγόν μου αἰσθήματα ἠρεθίσθησαν ἐκ νέου. Δὲν ᾐσθανόμην πλέον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ζητήσω συγγώμην διὰ τὸ σφάλμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶχον διαπράξει. Ἤμην ἐπὶ πλέον πεπεισμένος ὅτι ἰὰν θὰ εἶχον τὰ μέσα καὶ τὴν ἄνεσιν ὅπως ἐμβαθύνω εἰς τὸν ἄνευ προσηλώσεως ἔρωτα τὸν ἐπινοηθέντα ὑπ' αὐτῶν, ἡ ψυχραιμία μου θὰ μὲ ἐγκατέλιπεν ἀναμφιβόλως ἐκ νέου· θὰ ἀνθισταμην ἐπιμόνως καὶ τέλος τὰ πάντα θὰ ἐτελείωνον μὲ καμμίαν νέαν σκηνήν. Ἀλλ' εὐτυχῶς δὲν εἶχον καιρόν.

Ἡ ὑπόθεαις περὶ τῆς ὁποίας ἔκαμον λόγον ἀνωτέρω μὲ ἀπησχόλει τότε εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ὥστε θὰ ἦτο ἀμφίβολον ἐὰν θὰ ἠδυνάμην ν' ἀναπαυθῶ κατὰ τὰς ἑορτάς. Δὲν ἠρχόμην δὲ εἰς τὴν οἰκίαν μου, εἰμὴ μόνον διὰ νὰ φάγω καὶ νὰ κοιμηθῶ· διηρχόμην ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ μέρος τῆς νυκτὸς εἰς τὸν ναὸν τῆς Θέμιδος.

Εὐτυχὴς διότι ἤμην ἀπηλλαγμένος ἐκ τῶν δικαστικῶν φροντίδων εἰσῆλθον τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὅπου μὲ ὑπεδέχθη ἡ σύζυγός μου καὶ μὲ ὡδήγησε νὰ θαυμάσω τὸ πολυτελὲς κλινιστρον μὲ τὰ πλούσια δῶρα, τὸ ὁποῖον ὁ ἀδελφός μου προσέφερεν εἰς τὴν Μάσιγκαν.

— Τί εἶνε αὐτό;

— Εἶνε τὰ δῶρα τοῦ μνηστῆρος πρὸς τὴν μνηστήν.

— Ἀ! Ἀ! Ἐφθάσαμεν λοιπὸν ἕως ἐκεῖ! Σᾶς συγχαίρω.

— Καθὼς βλέπεις ὁ ἀδελφός σου δὲν ἤθελε νὰ ὑποβάλῃ ἐπισήμως τὴν αἴτησίν του χωρὶς νὰ σὲ συμβουλευθῇ ἐκ νέου. Ἀλλὰ καὶ βιάζεται τόσον διὰ τὸν γάμον του, σὺ δὲ δὲν ἐτελείωνες μὲ αὐτοὺς τὰς δικαστικάς σου ὑποθέσεις. Ἦτο ἀδύνατον νὰ περιμένωμεν περισσότερον καὶ διὰ τοῦτο ἠρραβωνίσθησαν.

— Ἔχει καλῶς, ἀπήντησα· ἦτο ὅλως διόλου περιτὸν νὰ μὲ περιμένετε.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι ἀστειεύεσαι.

— Καθόλου.

— Τότε λοιπὸν εἰρωνεύεσαι.

— Οὔτε εἰρωνεύομαι.

— Θὰ ἦτο ἐξ ἄλλου περιττόν, διότι παρὰ τὰς ἐναντιώσεις σου θὰ εἶνε εὐτυχεῖς.

— Βεβαίως ἀφοῦ τὸ νομίζεις θὰ εἶνε... Μία παροιμία λέγει: Ὅποιος τρεῖς ἡμέραις σκέπτεται ἄσχημα διαλέγει. Προτιμώτερον εἶνε νὰ μὴ ἐκλέγῃ τις.

— Ἔλα δά, ἀπήντησεν ἡ σύζυγός μου, σεῖς οἱ ἄνδρες φαντάζεσθε ὅτι ἐκλέγετε καλά, φαίνεται ὅμως ὅτι αὐτὸ εἶνε ἀνοησία.

— Διατί ἀνοησία; Νομίζω ὅτι αἱ νέαι δὲν ἐκλέγουν τοὺς ἄνδρας των, ἀλλ' οἱ ἄνδρες ζητοῦν τὰς νέας.

— Μάλιστα., τὰς ζητοῦν, εἶνε δυνατόν! Ἀλλὰ δρθὴ καὶ προσεκτικὴ ἐκλογὴ οὐδέποτε γίνεται.

Ἐκίνησα τὴν κεφαλίν.

— Ἔπρεπε νὰ σκέπτεσαι, εἶπον, πρὶν ἢ ὁμιλήσῃς. Παραδείγματος χάριν ἐγὼ σὲ ἐξέλεξα ἀκριβῶς ἕνεκα τῶν προτερημάτων σου καὶ διότι σὲ ἐξετίμων.

— Χαριεντίζεσαι!

— Πῶς ἂν χαριεντίζομαι;

— Βεβαίως, διότι δὲν μὲ ἐξέλεξες διὰ τὰ προτερήματά μου.

— Καὶ διὰ τί λοιπόν;

— Διότι σοῦ ἤρεσκον.

— Πῶς, ἀρνῆσαι ὅτι ἔχεις προτερήματα;

— Καθόλου μάλιστα. Ἔχω προτερήματα ἀλλὰ παρὰ τὰ προτερήμαεα ταῦτα δὲν θὰ μὲ ἐνυμφεύεσο ἐὰν δὲν σοῦ ἤρεσκον.

Ἠσθάνθην ὅτι ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν.

— Ἀλλ' ὅμως, ἀπήντησα, σὲ περιέμενα ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος, ἐρχόμενος καθ' ἑκάστην εἰς τὴν οἰκίαν σου. Διὰ ποίαν λοιπὸν αἰτίαν τὸ ἔκαμνα;

— Διότι ἠὐχαριστεῖσο νὰ μὲ βλέπῃς.

— Καθόλου! Ἀλλὰ διότι ἐσπούδαζα τὸν χαρακτῆρα σου.

Ἡ σύζυγός μου ἐγέλασε παταγωδῶς.

— Πρὸς τί αὐτὰ τὰ γέλοια;

— Διότι δὲν ἐσπούδασες τίποτε, φίλε μου, οὔτε θὰ ἠδύνασο τίποτε νὰ σπουδάσῃς.

— Καὶ διατί;

— Νὰ τὸ εἰπῶ;

— Σὲ παρακαλῶ εἰπέ το.

— Διότι ἦσο ἐρωτευμένος.

— Ἂς τὸ παραδεχθῶμεν. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν μὲ ἠμπόδιζε νὰ παρατηρῶ τὰ ψυχικά σου προτερήματα.

— Μὲ συγχωρεῖς.

— Ὄχι σοῦ λέγω.

— Μάλιστα διότι μακρὰ παρατήρησις θὰ ἦιο ἀνωφελής. Σεῖς νομίζετε ὅτι ὅταν εἶσθε ἐρωτευμένοι δύνασθε νὰ παρατηρῆτε ἀμερολήπτως. ἐνῷ πραγματικῶς δὲν παρατηρεῖτε παρὰ διὰ τῆς φαντασίας σας.

— Λοιπόν, εἶπον, εἶνε πραγματικῶς ἡ καθαρὰ ἀλήθεια. Καὶ ἐσκεπτόμην κατ' ἐμαυτόν· «ἔχει πραγματικῶς δίκαιον».

Ἡ σύζυγός μου ἐξηκολούθησε.

— Αὐτὰ εἶνε ἀρκετά! Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, δὲν ἐφέρθημεν καὶ ἄσχημα. Καὶ τώρα πήγαινε νὰ ἐνδυθῇς ταχέως διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τῆς Μάσιγκας. Θὰ περάσωμεν ἐκεῖ τὴν ἡμέραν τῶν Χρισιουγέννων καὶ πρέπει νὰ συγχαρῇς τοὺς μνηστευθέντας.

— Πολὺ καλά, ἀπήντησα καὶ ἐξήλθομεν.

IV.

Τὰ δῶρα ἦσαν ἐκτεθειμένα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μνηστῆς. Οἱ φίλοι ἤρχοντο καὶ τοὺς συνεχαίροντο, καὶ τέλος πάντες ἐγεύθημεν τὸν ἀφρίζοντα καὶ γλυκὺν καμπανίτην Δὲν ὑπῆρχε πλέον καιρὸς νὰ σκεφθῶμεν, νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ νὰ συζητήσωμεν, δὲν μᾶς ἔμεινε πλέον ἄλλο παρὰ νὰ εὐχηθῶμεν περὶ τῆς εὐτυχίας τῶν μεμνηστευμένων καὶ νὰ πίωμεν εἰς ὑγείαν των.

Τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα διηρχόμεθα ἐξ ἡμισείας εἰς τὴν οἰκίαν μας καὶ εἰς τοῦ πατρὸς τῆς Μάσιγγας.

Ἀλλ' εἶνε δυνατὸν νὰ διαρκοῦν περισσότερον αἱ εὐτυχεῖς αὗται στιγμαί;.. ..

Αἱ ἡμέραι παρῆλθον ὡς ἐν ὀνείρῳ καὶ ἡ παραμονὴ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἔφθασεν. Ἡ ἀνυπομονησία ηὔξανεν ὁλονέν. Ὅλος ὁ κόσμος εἶνε ἀνυπόμονος ὅταν περιμένῃ τὴν εὐτυχίαν καὶ ἡμεῖς δὲ δὲν διεφέρομεν καθόλου τῶν ἄλλων θνητῶν.

Διήλθομεν τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Μάσιγκας. Τὰ πνεύματα, ἐν εὐθυμίᾳ ἐκ τῶν διαφόρων οἴνων τοὺς ὁποίους μᾶς προσέφερον, συνετέλουν εἰς τὸ νὰ ἐπαληθεύσῃ ἡ λαϊκὴ παροιμία: «ἡ Ρωσσία εὐθυμεῖ πίνουσα».

Ἀλλ' ἐν συμβὰν ἠμαύρωσε τὴν χαρίεσσαν ἐκείνην εἰκόνα.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Καίτη Παπακωνσταντίνου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τὸ μαγικὸν νόμισμα.

Εἶνε πολὺ εὔκολον μὲ τὸ ἀκόλουθον παίγνιον νὰ γίνετε πρόξενος πολλῶν σχολίων καὶ συζητήσεων ἐν τινι συναναστροφῇ.

Παρακαλέσατε πρόσωπόν τι νὰ σᾶς ἀθροίσῃ ἐντὸς πίλου πολλὰ νομίσματα, χωρὶς νὰ σᾶς τὰ δείξῃ καὶ τὰ ἐγγίσητε. Ζητήσητέ του κατόπιν νὰ ἐκλέξῃ, μετὰ τῶν λοιπῶν παρευρισκομένων ἕν νόμισμα ἐφ' οὗ νὰ κάμωσι κάποιον διακριτικὸν σημεῖον, χαράσσοντες ἐπ' αὐτοῦ μικρὸν σταυρὸν κλπ. Κατόπιν νὰ τὸ δώσωσιν εἰς ὅλους τοὺς παριστα-μένους, ἵνα πάντες ἴδωσι τὸ σημεῖον καὶ κατόπιν ρίψωσι τὸ νόμισμα τοῦτο ἐντὸς τοῦ πίλου μετὰ τῶν λοιπῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καλὸν εἶνε σεῖς νὰ

ἐξέλθετε τῆς αἰθούσης. Τέλος δὲ ὅφοῦ ριφθῇ καὶ τὸ νόμισμα τοῦτο ἐν τῷ πίλῳ, παρακαλῆτε ἐκ τοῦ μακρόθεν τὸν κρατοῦντα τὸν πίλον, νὰ τὸν ὑψώσῃ εἰς τρόπον ὥστε ἅμα πλησιάσετε νὰ μὴ βλέπετε τὸ περιεχόμενον. Τούτου γενομένου πλησιάζετε καὶ βυθίζετε τὴν χεῖρα σας ἐντὸς τοῦ πίλου, ἐρευνᾶτε μεταξὺ τῶν πολλῶν νομισμάτων καὶ μὲ σοβαρότητα σοφοῦ μάγου ἐξάγετε τὸ μαγικὸν νόμισμα.

Μάλιστα. μὴν ἀμφιβάλλετε ὅτι εἶνε πολὺ εὔκολον νὰ κάμετε τὸ κατώρθωμα τοῦτο. Ἀλλὰ πῶς; Ἰδοὺ τὸ μυστήριον.

Θὰ γνωρίζετε βεβαίως ὅτι τὰ μέταλλα εἶνε κάλλιστοι ἀγωγοὶ τῆς θερμότητος. Εἶνε λοιπὸν εὐκολώτατον καὶ φυσικώτατον ἐν νόμισμα διερχόμενον καιρόν τινα μεταξὺ τῶν δακτύλων ἀνθρώπου τινός, νὰ προσλάβῃ ἀρκετὴν θερμότητα. Τοῦτο θὰ τὸ ἔχετε παρατηρήσει πάντες. Οὕτω τὸ νόμισμα ὅπερ ἐξέλεξαν οἱ θαυμασταί σας, διελθὸν ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα ἐθερμάνθη ἐπαισθητῶς, ριφθὲν δὲ μεταξὺ τῶν ἄλλων νομισμάτων εἶνε πολὺ εὔκολον νὰ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῶν φίλοις ὄμμασι καὶ ἐξαχθῇ πρὸς ..... μεγίστην κατάπληξιν τῶν μὴ εἰδότων.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Τὸ βάρος τῶν νηπίων

Εἶνε χρησιμώτατος εἰς τὰς μητέρας εἰς πίναξ τῆς αὐξήσεως τοῦ βάρους τῶν νηπίων, καθ' ἡμέραν καὶ κατὰ μῆνα.

Τὸ μέσον βάρος τοῦ νηπίου μόλις ἴδῃ τὸ φῶς εἶνε 3 χιλιογράμμων, 250 γραμμαρίων. Εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους ζυγίζει 9 περίπου χιλιόγραμμα.

Ἡ μέση αὔξησις παρ' ἡμέραν ἔχει οὕτως:

Κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα		25	γραμμ.
»	δεύτερον »	23	»
»	τρίτον »	22	»
»	τέταρτον »	20	»
»	πέμπτον »	18	»
»	ἕκτον »	17	»
»	ἕβδομον »	15	»
»	ὄγδοον »	13	»
»	ἔνατον »	12	»
»	δέκατον »	10	»
»	ἑνδέκατ. »	8	»
»	δωδέκ. »	7	»

Ἡ δὲ μέση αὔξησις κατὰ μῆνα γίνεται οὕτως:

Κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα		750	γραμ.
»	δεύτερον »	700	»
»	τρίτον »	400	»
»	τέταρτον »	600	»
»	πέμπτον »	450	»
»	ἕκτον »	500	»
»	ἕβδομον »	450	»
»	ὄγδοον »	400	»
»	ἔνατον »	350	»
»	δέκατον »	300	»
»	ἑνδέκατον »	250	»
»	δωδέκ. »	200	»

❖ ❖ ❖

ΜΙΑ ΦΟΡΑ

Καρδιά μου ταξειδεύτρα ποῦ περνᾶς
σιὸ κῦμα 'πάνω τὴ ζωή σου
τὴν ἀθωμένη νιότη σου γερνᾶς,
σέρνεις τὸ σάβανο μαζῆ σου.

❖

Κ' ἔνιωσα τὴν καρδιά μου νὰ πονῇ
πρώτη φορὰ κρυφὰ νὰ λέῃ:
—Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ παντοτεινή!
καὶ ἄρχισε πικρὰ νὰ κλαίῃ.

❖

Καὶ εἶπα στὴν καρδιά μου: Μιὰ φορὰ
θὰ ζήσῃς, δύστυχη, στοχάσου
τὰ ὄνειρά σου νὰ ἰδῇς νεκρὰ
καὶ αἰώνιο μνῆμα... τὴν καρδιά σου.

Μίλτων Βιτάλης

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

—Δὲν μοῦ ἐπλήρωσες ἀκόμη οὐδὲν ἐνοίκιον, Κύριε.

—Ὄχι! Κρατῶ ὅμως τὸν λόγον σας.

—Τὸν λόγον μου! Ποῖον λόγον μου ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ;

—Δὲν μοῦ εἶπες, ὅτι θέλεις ἢ προπληρωμὴν ἢ τίποτε;

*

—Καὶ εἶνε πολυμαθὴς ἡ μνηστή σου;

—Ξεύρει πέντε γλώσσας.

—Δυσιυχία σου!

—Γιατί;

—Ἡ δική μου ξεύρει μόνον μιὰ γλῶσσα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σωπάσῃ.

*

—Ἅμα τοῦ ζητήσῃς ἐκ μέρους μου τὴν χάριν δὲν θὰ σοῦ τὴν ἀρνηθῇ.

—Μὰ τί λόγον ὑποχρεώσεως ἔχει ἀπέναντί σου;

—Σπουδαιότατον· ἂν δὲν ἔπαιρνα ἐγὼ τὴν γυναῖκα ποῦ πῆρα... θὰ τὴν εἶχε πάρει αὐτός.

*

—Τί ἔμαθα Ἀλέκο; ἡ μνηστή σου σκέπτεται ν' ἀγοράσῃ ποδήλατο;

—Ναὶ εἶμαι κατευχαριστημένος.

—Πῶς;

—Τοὐλάχιστον τώρα θὰ τῆς τὸ ἀγοράσῃ ὁ πατέρας της, ἐνῷ ἂν τὸ ἐζητοῦσε μετὰ τὸν γάμον μας θὰ τῆς τὸ ἀγόραζα ἐγώ...

*

—Τί θὰ ἔλεγες εἰς ἕνα ποῦ θὰ ἐκάθητο ἐπάνω στὸ καπέλο σου;

—Θὰ τὸν ἔλεγα γάϊδαρο...

—Μπά; Ἀφοῦ τὸ ξέρεις μόνος σου εἶνε περιττὸν νὰ σοῦ εἰπῶ καὶ ἐγὼ τί εἶσαι Ἐκάθησες ἐπάνω εἰς τὸ καπέλο μου...

*

—Κάμνετε ἔλεος γιὰ ἕνα φτωχό, ἀόμματο καὶ οἰκογενειάρχη...

Ἔλεγεν ἕνας ἐπαίτης. Μία δὲ φιλεύσπλαγχνος κυρία, πλησιάσασα τῷ εἶπεν.

—Πόσα παιδιὰ ἔχεις, καλέ μου ἄνθρωπε;

—Δὲν εἰξεύρω, κυρία μου, γιατὶ δὲν βλέπω.

*

—Διατὶ ὁ Μαθιὸς ἔχει κατεβασμένα τὰ μούτρα του;

—Διατὶ τοῦ εἶπε μιὰ γέφτισσα ὅτι ἡ γυναῖκα του μόλις φθάσῃ τὰ πενήντα χρόνια θὰ ξανανεώσῃ...

Ρεκλάμα ἑνὸς γνωστοῦ ὀδοντοϊατροῦ.

—Ἄνευ καλῶν ὀδόντων ἀδύνατος ἡ μάσησις.

—Ἄνευ καλῆς μασσήσεως ἀδύνατος ἡ χώνευσις.

—Ἄνευ χωνεύσεως ἀδύνατος ἡ θρέψις.

—Ἄνευ θρέψεως δὲν ὑπάρχει ὑγεία.

—Ἄνευ ὑγείας, καλλίτερος ὁ θάνατος.

—Ὥστε περιποιῆσθε τοὺς ὀδόντας σας.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δηλοποιεῖ ὅτι

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου συγκαλεῖται τὴν 10)23 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ὥραν 3ην μ. μ. ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Τραπέζης ἡ ἐτησία τακτικὴ Συνέλευσις τῶν Μετόχων εἰς ἣν παρακαλοῦνται νὰ παρευρεθῶσιν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ Κατασταστικοῦ δικαιούμενοι νὰ μετάσχωσιν αὐτῆς κ. κ. Μέτοχοι καὶ οἱ εἰδικοὶ τούτων ἀντιπρόσωποι.

Οἱ κάτοχοι ἀνωνύμων μετοχῶν, θέλοντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν τακτικὴν ταύτην συνέλευσιν ὀφείλουσι κατὰ τὸ ἐδάφιον α' τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Κατασταστικοῦ, δεκαπέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων, νὰ καταθέσωσιν ἐπὶ ἀποδείξει τοὺς τίτλους αὐτῶν, ἐντὸς μὲν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Κεντρικὸν τῆς Τραπέζης Κατάστυμα ἢ τὰ Ὑποκαταστήματα αὐτῆς, ἐκτὸς δὲ παρὰ τῆς ἐκεῖ ἀνταποκριταῖς της.

Ἐν Παρισίοις παρὰ τοῖς κ.κ. de Roths child frères.

Ἐν Βιέννῃ παρὰ τῇ Wienar Bank Verlin.

Ἐν Βερολίνῳ παρὰ τῇ Nationalbanh frür Deutschland.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ κ Α. Ζαρίφη.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐν Καΐρῳ παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐν Σμύρνῃ παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ παρὰ τῇ Τραπέζῃς τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐν Χανίοις παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Κρήτης.

Ἀθήνησι 2]15 Ἰανουρίου 1907.

Ὁ Διοικητὴς

ΣΤ. ΣΤΡΕΙΤ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

43. Μαγικὴ εἰκὼν

Ποῦ εὑρίσκεται ὁ ἀποθανὼν Βασιλεὺς Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ τῆς Ἰταλίας ;

44. Αἴνιγμα

Μ' ἕνα πλοῖον, μ' ἕνα ἄρθρον
καὶ τὸ ἥμισυ μονάχα
γράμματός τινός, σὲ οἰκτίρω
ἂν δὲν εὕρης βασιλέως κόρην,
ἀπαντῶσαν παρ' Ὁμήρῳ.

45. Γρῖφος

20 Δ 1 σεφσ — ρεπο 2λ Α.
εφε

46. Γρῖφος

6 ἐγὼ ΣΓ ἀλλὰ 6 ἄγω Μ 1

47. Φύδην-Μίγδην

Ρφηδυ—Δγηνμι

Κισσὸς

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 9-12 ΤΕΥΧΟΥΣ

34. Ἀντιστρεφομένης τῆς εἰκόνος, δεξιᾶ, πυρὰ τὴν ἐσθῆτα τῆς ἰαπωνίδος. 35. Ἄλφα, βῆτα, ρ, ἴον.—Θεμιστοκλῆς, Ἐπαμεινώνδας.—37 Συν[illegible]ἀρχης ἀπόστρατος.

Λύται. *Δ. Γεωργιάδης ἐξ Ἀθηνῶν 4, Ἐπ. Κυκυριακάκης ἐξ Ἀθηνῶν 4, Ριχ. Πανταζάκης ἐξ Ἀθηνῶν 3, Μαρία Φιλίππου ἐκ Πειραιῶς 4, Π. Δ. ἐκ Πειραιῶς 2, Α. Γιππνόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν 4, Ἰ. Δράκου ἐκ Πειραιῶς, Μ. Σφυρῆς ἐκ Σύρου 2.*

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Ι. Νεάπολιν. Δελτ. ἐλήφθη ἐις Παρισίους. Ἤδη ἐπεστρέψαμεν. Δὲν εἴχομεν διεύθυνσίν σας. καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐξήλθομεν εἰς Νεάπολιν. Ἀδελφός μου λέγει σᾶς ἐζήτησεν εἰς ὑποδειχθὲν μέρος, ἀλλὰ δὲν σᾶς εἶδε.— Κ. Κ. *Port-Saïd*. Ζητούμενα φύλλα σᾶς ἐστάλησαν. Κύριον Βασιλόπουλον εἶδον εἰς Μασσαλίαν. Ἠπόρησα διὰ γραφόμενα καὶ ἐλυπήθην πολύ. Καλὴν ἀντάμωσιν προσεχῶς. Κον Γ. θὰ ἴδω καὶ ὁμιλήσω,— Δ. Ι. Σ. Βυρηττόν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη Ταχ. ἀπηντήσαμεν καὶ ἀναμένομεν νεωτέραν σας.— Ι. Ι *Ungvar*. Ἀναμένομεν, ὡς γράφετε, ἐπιστολήν.— Μ. Κ. Κων) πολιν. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. θερμῶς.— Χ. Κ. Κωνσ)πολιν. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.— Ν. Π. Ἀδριανούπολιν.- Χρήματα ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν.— Π. Ε. Δ. Λόκατ. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Σᾶς ἐνεγράψαμεν. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.— Ε. Α Τ. Ἀργοστόλιον. Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.— Σ. Μ. Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.— Γ. Δ. Κωνσ)πολιν. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς Τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν ἤτοι φρ. καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκῶς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρόνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chéque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου.

Το κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρόνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης.

Τόκοι καταθέσεων

1 1/2	*τοῖς*	*0/0*	*κατ' ἔτ.*	*διὰ κατ.*	*6 μηνῶν*
2	»	*0/0*	»	»	» *1 ἔτους*
2 1/2	»	*0/0*	»	»	» *2 ἐτῶν*
3	»	*0/0*	»	»	» *4 ἐτῶν*
4	»	*0/0*	»	»	» *5 ἐτῶν*

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστὶ ἢ ἀνώνυμοι.

ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΑΠΟΛΛΩΝ,,

ΩΔΕΙΟΝ ΛΟΤΤΝΕΡ

ΑΘΗΝΑΙ—Ὁδὸς Φειδίου ἀριθ. 3.

Ἐν τῷ Ὠδείῳ τούτῳ διδάσκουσιν οἱ ἑξῆς δεδοκιμασμένοι καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι:

Ἡ κα *Λίνα φὸν Λόττνερ*, Διευθύντρια, κλειδοκύμβαλον.

Ὁ Κος *Κάρολος Μπέμμερ*, Βιολοντζέλον, χορῳδία καὶ musipue d'ensemble.

Ὁ Κος *Τώιν Σοῦλτσε*, Βιολίον.

Ἡ Κα *Νίνα Φωκᾶ*, Μονῳδία.

Ἡ Δὶς *Νέλλη Ράϊσσελ*, Κλειδοκύμβαλον.

Ὁ Κος *Νικ. Δέλλιος*, Θεωρία τῆς Μουσικῆς.

Ἡ Κα *Ε. Κισιίσογλου*, Κλειδοκύμβαλον.

Ἐκτενέστεραι πληροφορίαι, ὁ κανονισμὸς τοῦ Ὠδείου ὡς καὶ τὸ καταστατικὸν τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου «Ἀπόλλων» στέλλονται ταχυδρομικῶς τῷ αἰτοῦντι.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΔΗΜΟΣΘ. ΧΑΛΑΣ *Διευθυντής*

Ἔξοχον ξενοδοχεῖον, εὐρύχωρον, ἄνετον, καθαρόν, ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τοῦ Πέραν, μετὰ λαμπροῦ ἑστιατορίου, μαγειρικῆς ἐκτάκτου. Περιποίησις καὶ καθαριότης μοναδική.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ "ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ,, ΟΔΟΣ ΓΕΡΑΝΙΟΥ 44